MOARTEA ANTIBIOTICELOR

ROMÂNIA Newsweek

RAPORT SPECIAL

Nu mai avem medicamente eficiente pentru a lupta cu o armată de superbacterii

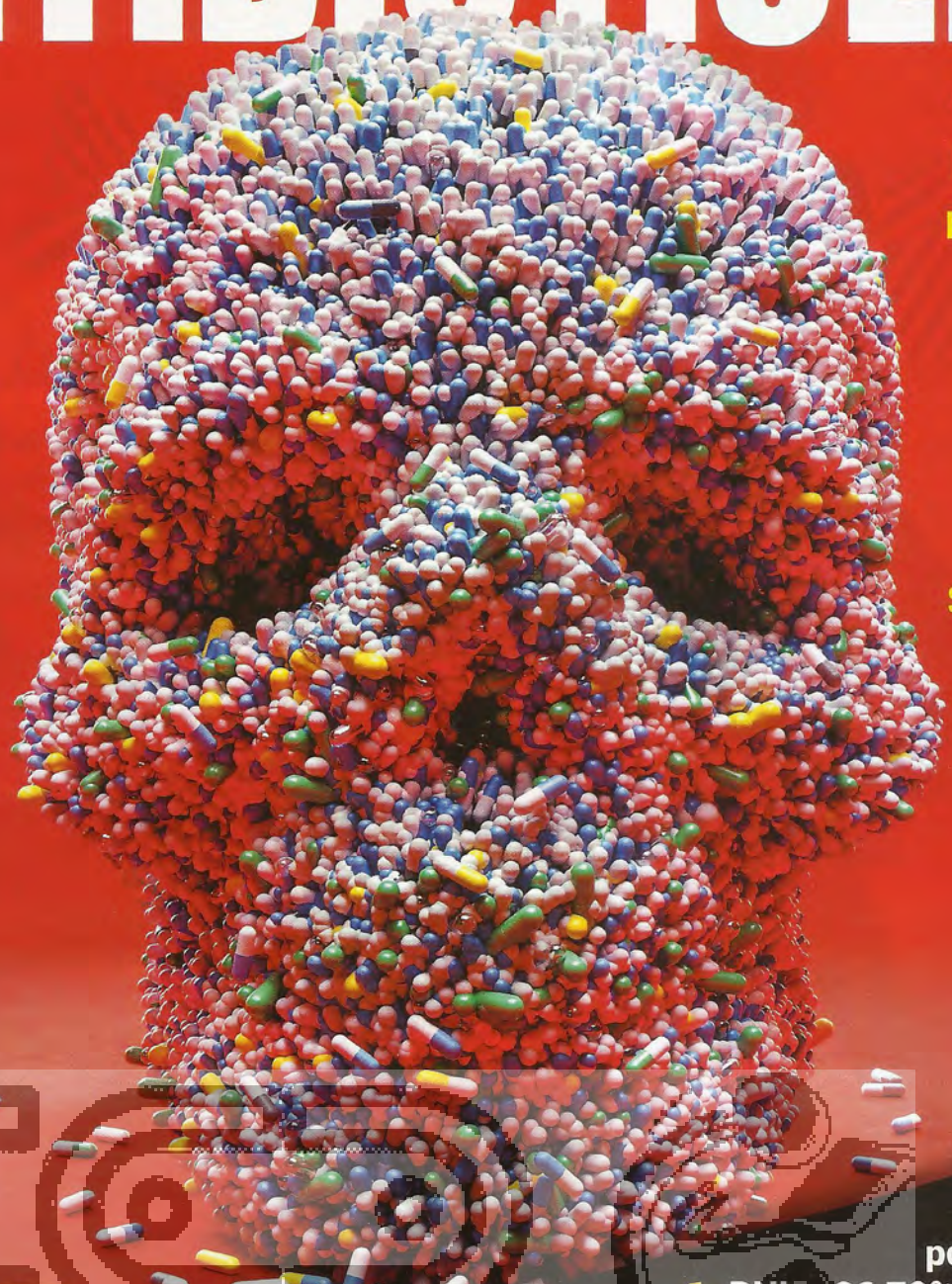

Anul 2 ■ Numărul 56 ■ Preț: 11,90 lei ■ 31.05-6.06.2019

Noul clasament politic din România:
1. PNL - 26,79%; 2. PSD - 23,28%;
3. USR PLUS - 21,40%; 4. PRO RO - 6,61%;
5. PMP - 5,66%; 6. UDMR - 5,45%.

19056
5 948494 000029

MATINALUL #1 DIN ROMÂNIA

KISS FM

LUNI-VINERI • 06:00-10:00

Newsweek ROMÂNIA

31.05-6.06.2019 _ ANUL 2 _ NR.56

SUMAR

Periscop

06 **Mafia Băniei**
Afacerile polițistului mafiot din Craiova

Opinii

10 MIHAI DUȚĂ
După coșmar
PETRE BĂDICĂ
PSD îi exploatează pe cei mai vulnerabili dintre noi
11 CRISTIAN PREDA
Topoloveni

Dosar

12 În calea tornadelor
14 Tornadele, observate din secolul al XIX-lea în România
16 Un fenomen care a devenit obișnuit
18 Sistemul Ro - Inert
20 Scenariu meteo pesimist
22 Istoricul problematicii schimbării climatice
23 Cele mai puternice tornade

Periscop

24 **Alegeri europarlamentare**
Catastrofă pentru PSD
26 **Bătălia pentru Bruxelles**
Europa rezistă valului naționalist și eurosceptic
28 **Tergiversare**
„Mineriada", vulnerabilitățile unui dosar pasat între magistrați
30 **Reacția**
Teodor Măriș:
„Le fac plângere penală magistraților care au tergiversat dosarul"
31 **Cinism**
Inculpații se văd „cu mâinile curate"

Internațional

34 O gură de aer curat din Austria pentru tabăra pro-UE

Magazin

36 **Raport special**
„Ar trebui cu toții să fim speriați"
42 „Nu am crezut niciodată că vom ajunge aici"
50 Misterul „bolii cronice Lyme"
52 **Punctul pe I**
Alyssa Milano
54 **Motorsport - Tour European Rally**
Românul care face legea în Europa la două roți motrice
56 **Util**
Cât AdBlue consumă Opel Grandland X 1.5 Turbo D?
58 **Călătorii**
Un city-break de curse
60 **Tehnologie**
Acorduri fine sub cerul liber

Calendar

62 Probabil cel mai frumos discurs la primirea în Academie

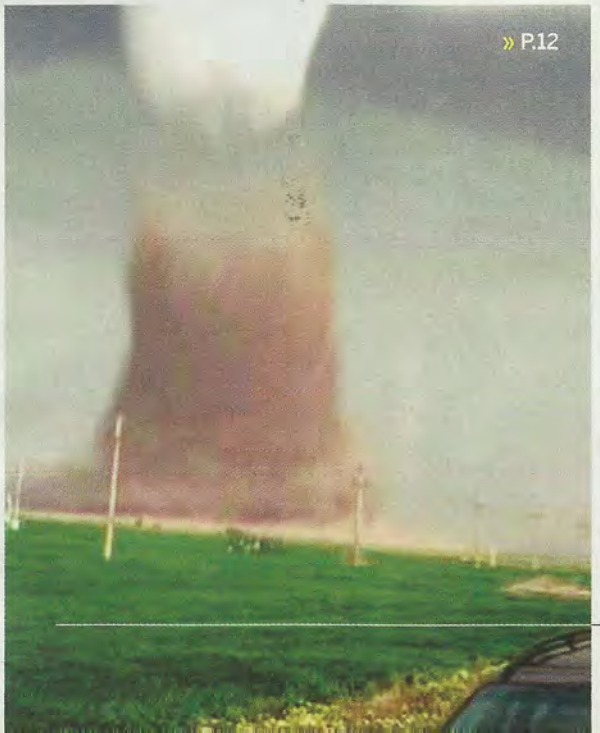

» P.12

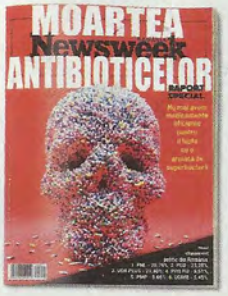

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Silviu Sergiu
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Senior editor _ Ramona Ursu
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Reporter _ Adelina Sahlean
Contributori _ Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Cristian Preda, Iulian Fota

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

TRADUCERE

Monica Ady

GRAFICĂ

Cătălin Zaharia

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81
0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
ipg Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

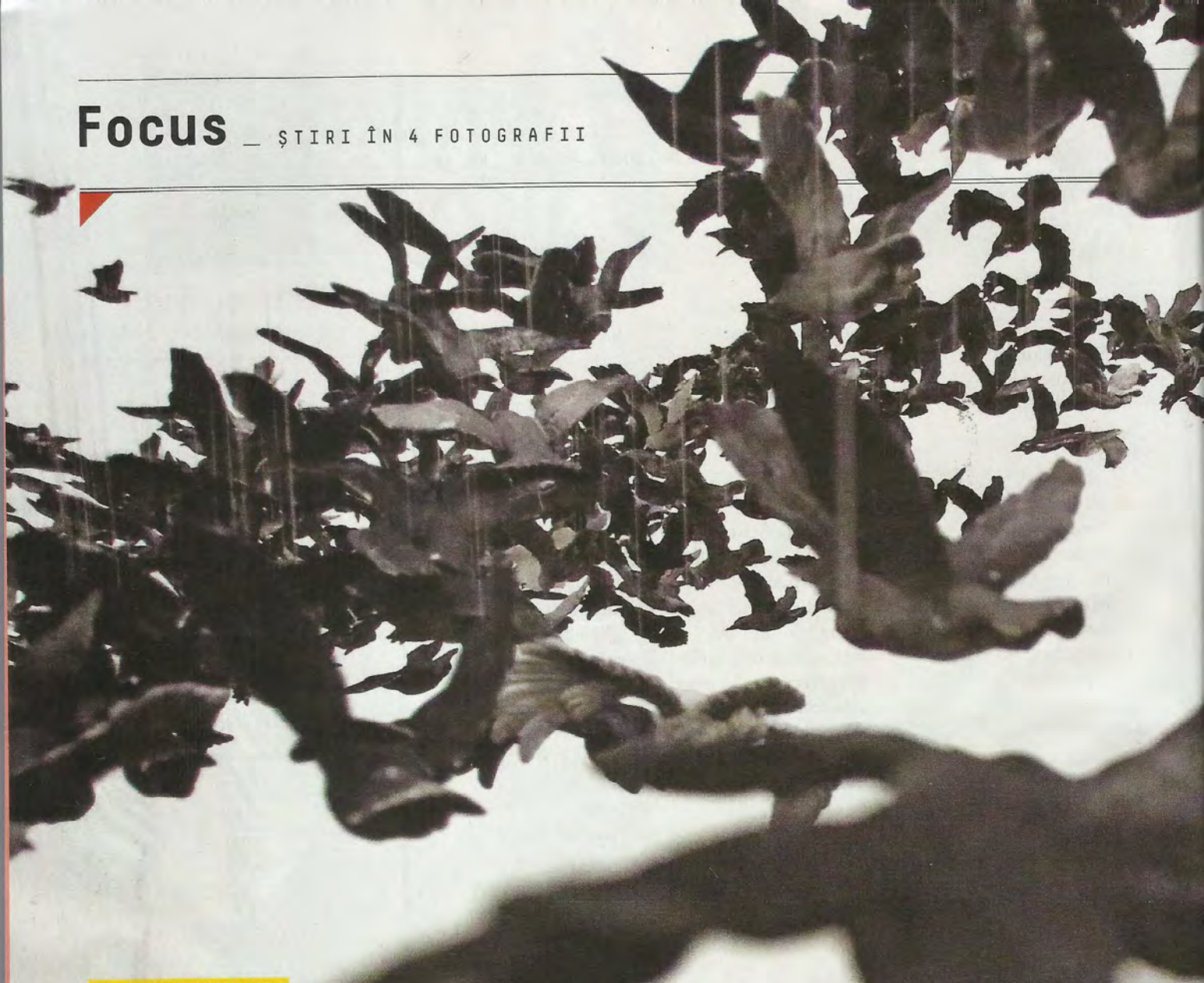

MELBOURNE, AUSTRALIA

Murmur de porțelan

Doi copii admiră lucrarea artistică „Murmur", realizată din 10.000 de grauri de porțelan, care „zboară" pe deasupra capetelor vizitatorilor expoziției „Războinicii de teracotă: gardienii nemuririi". Expoziția se desfășoară între 24 mai și 13 octombrie 2019, în metropola australiană Melbourne. Lucrarea aparține lui Cai Guo-Qiang, unul dintre cei mai apreciați artiști chinezi ai momentului.

SCOTT BARBOUR/GETTY IMAGES PENTRU NGV

NEWCASTLE, ANGLIA

Atacat cu lapte

Nigel Farage, liderul Partidului Brexit, a fost stropit cu milkshake în timpul unei vizite în Newcastle, pe 20 mai 2019. Vizita a avut loc cu trei zile înainte ca britanicii să voteze la alegerile pentru Parlamentului European, urmare a eșecului ieșirii Regatului Unit din UE. Partidul lui Farage, eurosceptic și populist, a câștigat aceste alegeri, devansându-i pe laburiști și conservatori.

📷 ➤ IAN FORSYTH/GETTY IMAGES

VENEȚIA, ITALIA

Copilul naufragiat

O lucrare atribuită cunoscutului artist stradal american Bansky a apărut pe zidul unei clădiri din Veneția. Lucrarea este intitulată „Copilul naufragiat" și a fost executată pentru a 58-a ediție a Bienalei internaționale de artă din orașul italian, pe 15 mai 2019.

📷 ➤ GIUSEPPE COTTINI/NURPHOTO VIA GETTY IMAGES

BRIGHTON, ANGLIA

Cursă de tradiție... britanică

Un instantaneu cu jockey-ii și superbii lor cai, surprins imediat după startul primei curse a zilei de 21 mai 2019, din cadrul competiției hipice organizate în orașul englez Brighton.

📷 ➤ ALAN CROWHURST/GETTY IMAGES

FOTO: FACEBOOK; JURNALUL OLTENIEI.RO

MAFIA BĂNIEI

Afacerile polițistului mafiot din Craiova

Agentul Petcu, cercetat penal pentru acte demne de interlopi, controlează un club de manele și alte firme.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

POLIȚISTUL DORIN PETCU, DESPRE CARE *NEWSWEEK România* a scris în numărul trecut că se ocupă cu acordarea de protecție mafiotă, a fugit de sub nasul procurorilor înainte de a fi audiat: a cerut voie să dea un telefon și dus a fost, ca în filmele cu Louis de Funes. S-a predat a doua zi, la o secție de poliție din Pitești.

În timp ce se afla „pe goană", colegii lui i-au percheziționat vila din Craiova. Ce avea polițistul în casă? Un pistol, gloanțe, o sabie, dar și mai multe documente ale unor firme controlate de familia polițistului fugar. Totodată, s-au găsit și mai multe fișiere audio, video și foto botezate cu numele „Enriko" și „Ventura", poreclele a doi lideri interlopi din Bănie. Petcu avea stocate și imagini de la nunta lui Ionuț Boceanu, un craiovean terorizat de polițist.

A fugit de procurorii din Craiova

Polițistul Dorin Petcu a fost citat la Parchetul de pe lângă Tribunalul Dolj pentru a fi audiat de procurori în dosarul referitor la bătaia primită de Boceanu. El era cercetat pentru purtare abuzivă, șantaj, instigare la lipsire de libertate și instigare la fals intelectual. Se întâmpla pe 11 mai 2018. În aceea dimineață, la ora 10.00, Petcu s-a prezentat la clementă până la ora 13.00. A revenit tot

MINERIADA
Vulnerabilitățile unui dosar pasat între magistrați » P.26

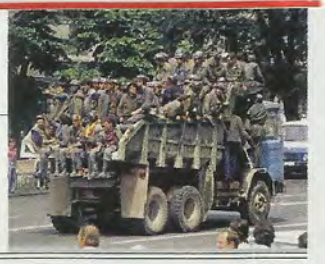

AFACERI Agentul Dorin Petcu ar deține, prin rude, barurile Impulse și City din Craiova

fără avocat. După alte 20 de minute, a solicitat procurorului să-i acorde permisiunea să iasă din birou pentru a lua legătura telefonic cu avocatul său pentru că nu voia să fie asistat de un avocat din oficiu. Și de această i s-a aprobat cererea. Urmarea a fost că polițistul și-a luat tălpășița. Avea buletinul pe biroul procurorului și telefonul închis.

În jurul orei 14.00, în biroul procurorului și-a făcut apariția un avocat angajat de Petcu. Acesta le-a comunicat anchetatorilor că a fost sunat de trei ori de polițist la orele: 13.21, 13.30 și 13.45. La ultima discuție, polițistul și avocatul ar fi convenit să se întâlnească la parchet la ora 14.00. Numai că polițistul nu a mai apărut. Procurorii au fost nevoiți să emită mandate de aducere pe numele polițistului fugar.

S-a predat polițiștilor din Pitești

Procurorul Gabriel Motrună a menționat în rechizitoriu că, o zi mai târziu, s-a dispus extinderea urmăririi penale cu privire la infracțiunea de favorizare a făptuitorului pentru că „persoane necunoscute i-au acordat ajutor în scopul îngreunării efectuării cercetărilor în cauză".

Agentul Petcu și-a justificat fuga din sediul parchetului prin faptul că voia să își angajeze o casă de avocatură din București.

Într-o conferință de presă, agentul Petcu a declarat că a contactat o firmă de avocați din București pentru că cei din Craiova au fost reticenți. „Când am auzit de acest mandat de aducere, m-am prezentat la primul sediu de poliție, unde am spus că eu nu mă sustrag. Pentru ce se mai fac percheziții la domiciliu după doi ani de zile în contextul în care persoana în cauză a declarat că eu i-am dat o palmă, după care procurorul întocmește o serie de infracțiuni pe care nici persoana, dacă și-ar fi dorit să le întocmească, nu le-ar fi făcut?", s-a apărat Petcu.

Agentul Petcu a transformat cercetarea sa penală într-o dispută personală cu procurorul doljean Rogoveanu

Sabie și pistol la domiciliu

După 24 de ore de la dispariția fără urmă a agentului din sediul Parchetului Craiova, polițiștii s-au prezentat la ușa vilei sale cu un mandat de percheziție. Se întâmpla pe 12 mai 2018. Le-a deschis ușa soția agentului, care le-a spus că nu știe unde se află soțul ei. După ce s-au îndeplinit toate formalitățile, polițiștii au început percheziția la ora 14.00. Prima cameră controlată a fost sufrageria. Acolo s-au găsit mai multe documente, un stick portocaliu și o sabie de 63 cm prevăzută cu teacă. În camera centralei s-au găsit două genți, una neagră, în care se afla un laptop HP. În cealaltă geantă, roșie, s-au găsit un laptop și două tiple cu documenele firmei Newtrend Marta SRL. Cotrobăind prin cameră, procurorii au mai găsit două stații de emisie recepție performante.

La etajul 1, în biroul agentului, s-au găsit găsit alte cinci stick-uri. În baia aferentă biroului s-au găsit două cutii metalice. Una cu cifru, cealaltă închisă cu un lacăt. Într-una s-a găsit un pistol Glock, iar în cealaltă se aflau17 cartușe de calibru 9x18 mm, o vergea, o perie de curățat, două încărcătoare goale, un port încărcător și un box metalic.

Tot în biroul lui Petcu s-au găsit mai multe documente ale firmelor

Newtrend Marta, Quantum SRL și Game PS SRL, dar și un biblioraft cu actele de la firma ArtKebab SRL. Polițiștii au dat și peste o geantă de voiaj în care se afla un plic de hârtie inscripționat Clubs Entertainment SRL. În interiorul plicului se afla un dispozitiv electronic și un grafic CAR ARIAS CFR Craiova, o copie a unui buletin și două declarații notariale. În cel de-al doilea dormitor s-a găsit o cameră foto, iar în ultima cameră un stick și 25 de CD-uri și DVD-uri.

Probe despre interlopi, păstrate acasă

Percheziția informatică a scos la iveală mai multe lucruri interesante. De exemplu, pe un reportofon se aflau 10 înregistrări din care una era denumită „Ventura", din data de 22.02.2017. Înregistrarea avea 13 minute și 10 secunde. Pe hardul unui laptop s-au găsit 211 poze. Pe un CD s-au găsit mai multe înregistrări audio, video și poze. Printre acestea se află un fișier „Enriko", două înregistrări cu „Ventura", una cu „Impresie", „nuntă Capșa video", „înregistrări Capșa", „Clămpău", „ultima plângere formulată împotriva polițiștilor cum că aceștia l-ar fi agresat pe Clămpău". Pe un alt CD inscripționat „2" există date și informații care pot interesa cauza penală. Ceea ce înseamnă că polițistul Petcu deținea acasă mai multe probe nepredate autorităților competente.

Manele și bisnis pe numele rudelor

Documentele ridicate de anchetatori din casa agentului Dorin Petcu arată că familia acestuia deține mai multe cluburi, restaurante și o sală de fitness. Pe numele soției sale, dar și al fratelui său, sunt înregistrate zece firme la vedere. Cea mai cunoscută afacere a familiei Petcu este clubul de manele „Impulse". Aici cântă maneliștii Leo de la Kuweit, Lele sau alte nume, mai puțin notorii. Petrecerile sunt animate de dansatoare profesioniste.

Conform afișelor în care sunt prezentați maneliștii și animatoarele, clubul este localizat pe strada Vlad Țepeș. În același imobil au fost declarate puncte de lucru sau sedii secundare pentru firmele Clubs Entertainment, Doro & Roco și P.C. Qantum. Cele trei firme sunt controlate direct de cei doi cumnați.

Conform documentelor fiscale depuse pentru Clubs Entertainment SRL, rezultă că în anul fiscal 2017 firma nu a avut activitate. PC Quantum a avut un profit net de peste 45.000 lei, la o cifră de afaceri de 90.708 lei, iar Doro & Roco a raportat pierderi de 1.761 lei.

O altă firmă controlată de cei doi cumnați, Game PC SRL, a raportat pe anul fiscal 2018 un profit net de peste 138.000 lei la o cifră de afaceri de peste jumătate de milion lei, iar News Trend a avut un profit de peste 159.000 lei în anul fiscal 2017.

Polițiștii s-au spovedit la „City"

Barul „City" este o altă afacere controlată de familia Petcu. Aici, agentul Petcu i-a convocat pe polițiștii implicați sau care au asistat impasibili la bătaia primită de Ionuț Boceanu. Motivul? Voia să afle ce au declarat anchetatorilor. Dar, mai ales, să facă o strategie comună prin care toți să scape basma curată. Cel puțin așa rezultă din declarația agentului Mihai Ștefan Davidescu, unul dintre polițiștii chemați de Petcu.

„Eu personal i-am spus că am declarat ceea ce s-a întâmplat. (...) Petcu Dorin împreună cu ceilalți colegi implicați în incident au încercat să stabilească o versiune comună privind desfășurarea evenimentului, în cadrul căreia să spună că nu au văzut exact detaliile, ce s-a întâmplat, ci doar conflictul dintre Ungureanu și Boceanu Ionuț", a declarat Davidescu.

5 polițiști implicați în scandal au susținut că sunt vânați de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Dolj

Anchetele interne, îngropate

La solicitarea *Newsweek România*, Inspectoratul General al Poliției Române a transmis că, imediat după incident, șeful Poliției Dolj, comisarul de poliție dr. Constantin Nicolescu, a dispus o serie de verificări: „S-a declanșat cercetarea prealabilă, care a fost suspendată și apoi clasată, ca urmare a împlinii termenului de decădere". Practic, ancheta internă a fost îngropată la nivelul Inspectoratului de Poliție Dolj.

„Polițistul a fost cercetat de Parchetul de pe lângă Tribunalul Dolj pentru purtare abuzivă și se află în faza cercetării judecătorești. În anul 2017, DNA Craiova a sesizat IPJ Dolj despre faptul că a soluționat un dosar penal în care a dispus clasarea și a trimis pentru cercetarea disciplinară a a.s. Petcu Dorin și a doi ofițeri de la SICE pentru implicarea în administrarea unei societăți în anul 2013. S-a declanșat cercetarea prealabilă, însă s-a constatat că abaterile au fost comise în anul 2013 și nu s-a putut angaja răspunderea disciplinară, dosarul fiind clasat în anul 2018", menționează IGPR.

O altă anchetă internă s-a declanșat în ianuarie 2019, la solicitarea șefului poliției Dolj. „În prezent, dosarul de cercetare prealabilă se afla la Consiliul de disciplină, care nu și-a finalizat activitatea", conform IGPR.

Petcu, apărat de sindicatul județean

Cinci polițiști implicați în scandal, în frunte cu agentul Petcu, au ținut o conferință de presă în care au spus că sunt vânați de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Dolj, Marin

MEDIA Antena 3, un post la care apar constant soții pesediști din Craiova Olguța Vasilescu (stânga) și Claudiu Manda (dreapta), l-a transformat pe polițistul Petcu în victimă.

FOTO: FACEBOOK

Rogoveanu. Alături de ei a fost și Elvis Măceșanu, președintele Sindicatului Polițiștilor Dolj.

„Până acum am fost singuri, sperăm de acum înainte să nu mai fim. Ministerul e paralizat, Poliția Română doarme, pe șefi nu-i interesează, legea nu ne apără iar procurorii au început să ne vâneze. Noi am venit în acest minister să-i ajutam pe cei care nu se pot ajuta singuri, nu știu pe noi cine o să ne ajute. Sperăm că dumneavoastră, dar nu mai am nicio speranță în ultima vreme", le-a spus jurnaliștilor Elvis Măceșanu.

Cum e sacul din Poliție, așa și peticul din Parchet

Polițiștii l-au reclamat pe procurorul Marin Rogoveanu la Ministerul Justiției, Parchetul General și Inspecția Judiciară. Înainte de acest scandal, Rogoveanu și agentul Petcu aveau o relație aparte: ambii erau niște justițiari mai speciali. De exemplu, în urma scandalului cu polițistul, procurorul a fost reclamat de colegii lui Petcu pentru că ar fi pus sub acuzare oameni nevinovați. Este vorba despre întocmirea unui dosar penal pe numele a 28 de săteni după ce nașul procurorului, Dumitru Amza, primar al comunei Braloștița, a intrat în conflict cu localnicii. Sătenii s-au revoltat pentru că Amza intrase cu buldozerele pe terenurile lor pentru a construi un teren de fotbal. Atunci, primarul susținea că terenurile aparțin Primăriei, dar nu a putut dovedi. Ulterior, dosarul s-a închis cu scoaterea de sub urmărire penală a sătenilor.

Enriko și Ventura, mândria Craiovei

Enrico Constantinescu este unul dintre cei mai temuți interlopi din Craiova. Nu s-a dat în lături de la bătăi în plină stradă sau chiar în fața Curții de Apel Craiova. Acesta este considerat liderul grupării „Mândria", grupare care a interzis accesul romilor în cluburile păzite sau controlate de oamenii lui. În ultimii zece ani, grupul controlat de Enrico s-a bătut de mai multe ori cu gruparea rivală „Pară". Craiova a devenit un teatru de război pentru cele două grupări de interlopi. În conflicte s-au tras focuri de armă iar săbiile și topoarele nu au lipsit din meniul înfruntărilor.

Cristian Marian Vlădescu, zis „Ventura", este un alt interlop celebru în Craiova. A vrut să preia cu forța conducerea grupării „Frăția" de la Vadik Gigi Zavera, zis „Gigioc". Nu a reușit, chiar dacă în demersul său era susținut de Florin Ghinea, zis „Ghenosu", unul dintre cei mai periculoși interlopi din Dâmbovița, ba chiar și de o parte a polițiștilor doljeni. Planul de a prelua gruparea „Frăția" a fost pus la punct la o petrecere organizată de „Ghenosu". N

MIHAI DUȚĂ

După coșmar

Ultimii ani au scos tot ce-i mai rău din noi. Un infractor lipsit de orice scrupule și banda lui de mafioți au răspândit ura și minciuna ca niște diavoli. Ne vom mai putea împăca? Ne vom mai putea ierta vreodată? Pentru că i-am lăsat să ajungă aici, pentru că n-am reușit să le explicăm celor care i-au susținut că-s intoxicați, pentru că ne-au trecut prin minte atâtea lucruri rele cum nu ne-am fi închipuit vreodată...

Vom învăța ceva din toate astea? Sau suntem gata să ne urâm din nou cu patimă, inventând alte și alte motive?

Mizeria lăsată de acești hoți ticăloși va fi mai greu de strâns decât cea lăsată în vară, în Piața Victoriei, după mitingul sufletelor negre acoperite cu cămăși albe. Una se spală cu furtunul, cealaltă pătează conștiințe.

Semințele ticăloșiei au fost atent plantate în funcții-cheie și va dura ceva timp până să găsim insecticidul potrivit.

Nevestele politrucilor se vor duce pe-acasă la tricotat chiftele, amantele îi vor părăsi, dar slugile periculoase, gata să facă orice pentru a-și salva trecutul, vor ține cu dinții de posturile lor precum niște căpușe. Ei nu vor fi dispuși vreodată să se dea la o parte și nici să înceteze să se mintă. Îi vom putea ierta?

Trebuie să trecem peste viclenia unui găinar de provincie care a început prin a fura bani de la copii, apoi o insulă și-aproape o țară. Trebuie să trecem peste amenințările unui rebut uman care spunea că ne împușcă pe toți cu mitraliera dacă avem tupeul să nu fim de acord cu mârlăniile lui.

Trebuie să uităm cât mai repede de „proasta planetei", Mircea Badea dixit, azvârlită moț peste grămada de gunoi de către găinarul-șef.

Ar trebui să uităm de toate slugile care nu s-au gândit că-n locul fetei bătute de-un grabnic eliberat al lui Tudorel ar fi putut să fie chiar copilul lor. Să trecem peste tot ce-au făcut acești călăi pentru a putea fura în voie, chiar dacă asta a însemnat să scape și traficanții de copii sau chiar violatorii.

Cum am putea să-i uităm pe cei care ne-au gonit din țară copiii, nepoții și prietenii de-o viață și-acum spun despre ei că-s niște venetici fără căpătâi?

Mereu am crezut că nu poate fi mai rău și uite că iar ne gândim că singura șansă e să plecăm noi, pentru că ei au legat țara la ochi, au pus-o jos și-i umblă prin buzunare în timp ce-o violează. Și sigur că ți-e greu când auzi câte un prost cu staif care-ți spune că toți sunt la fel. Ca ăștia n-au fost niciunii.

Avem mult de luptat cu imaginile astea de coșmar. Dar de fiecare dată e un nou început. Însă hienele vor sta mereu la pândă, gata să pună iar mâna pe pradă cu prima ocazie.

Dar nici noi nu vom mai fi la fel și asta nu-mi dau seama dacă-i bine sau rău. Însă vom fi responsabili dacă o astfel de epocă sinistră se va mai întoarce vreodată. N

MIHAI DUȚĂ
este senior editor al
Newsweek România

PETRE BĂDICĂ

PSD îi exploatează pe cei mai vulnerabili dintre noi

În urmă cu mai mulți ani i-am spus unui amic, ministru într-un guvern de dreapta, soluția pentru ca partidul lui să păstreze puterea. I-am sugerat să se concentreze pe un proiect palpabil, o stațiune de schi de care să se vorbească în Europa sau un complex sportiv multifuncțional, ori o autostradă care să poarte, peste decenii, numele guvernării lor. Așa cum, nemeritat, singura realizare remarcabilă din Capitală este un pod suspendat denumit „al lui Oprescu", dar care fusese început cu peste un deceniu înainte ca doctorul să ajungă primar.

Mi-am amintit de acel moment azi, când România este scindată, când oamenii se înjură și se îmbrâncesc la mitinguri, unii manipulați, alții exasperați de PSD-ALDE. Am realizat cât de eronat gândeam atunci. Soluția pe care i-o oferisem o găsiseră milioane de români: salvarea punctuală, individuală, care îi făcea pe oameni indiferenți la contextul general. Împinși de politicienii care au acționat, la rându-le, doar în interes propriu, în 30 de ani, fiecare a supraviețuit cum a putut. Patru milioane au fugit din România. Alții, s-au angajat în multinaționalele care le ofereau o copie a paradigmei „lumii de dincolo". În orașele mici, viața a intrat în conser-

vare. Nu doar bibliotecile s-au închis, dar și discotecile. Nu mai sunt tineri. La sate, ținuți cu pensii mizere, captivi agriculturii de subzistență, fiecare supraviețuiește cum poate. Acum două decenii, în satul părinților mei, vinerea și sâmbăta cârciumile stăteau deschise toată noaptea. Acum, la 9, se servește ultima tărie. În marginea satelor, pe câmpuri, vedeți aruncate tone de deșeuri, de pet-uri. Dincolo de bordeiul și familia lor, nu le mai pasă. Chiar și ăștia care ne fură, tot la soluții individuale au apelat, că doar nu mergem să jefuim bugetul împreună.

Suntem uluiți să constatăm cât de diferit pot doi vecini să vorbească despre propria țară. Comparând votul pe regiuni istorice, vom vedea că la nord de Carpați se vrea într-o direcție, iar la sud, în sensul opus.

La toate astea s-a ajuns pentru că politicienii au venit numai cu soluții punctuale. Au cârpit din prostie sau hoție. Acum, barca numită România ia apă din toate direcțiile: jumătate sunt analfabeți funcțional, o autostradă care să unească țara este așteptată prin 2030, așa că ne sufocăm sau murim pe drumuri, sistemul medical este în ruină, copiii cad și mor în toaletele improvizate ale școlii.

Nici măcar în al 12-lea ceas, partidul care a condus aproape două decenii, însumate, România nu are decența de a recunoaște: a fost un eșec, vom schimba abordarea, guvernând pentru toți românii. Dimpotrivă, aplică, cu pedala la podea, aceeași metodă. Printr-o abjectă manipulare, inventând dușmani care mai de care mai caraghioși, PSD îi exploatează tot pe cei mai vulnerabili dintre noi. Curat cinism. N

PETRE BĂDICĂ
este senior editor al *Newsweek România*

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

CRISTIAN PREDA

Topoloveni

Până acum, era știut pentru magiunul produs acolo. De acum, Topoloveni a intrat în vocabularul politic.

S-a întâmplat așa fiindcă, în campania care tocmai s-a încheiat, în orășelul argeșean a avut loc un incident. Câțiva localnici s-au strâns pe un trotuar din preajma Casei de cultură, unde urma să se țină un miting PSD, afișând o pânză pe care scria: „Țara n-a votat hoția! Voi nu sunteți România!". Jandarmii i-au îmbrâncit și obligat să urce în dubă pentru a merge la poliție, pentru identificare, deși unii aveau cărțile de identitate la vedere. Întrebat de ce a procedat așa, unul dintre agenți a răspuns, cu țâfnă de milițian: „de-al dracu', de-aia!".

După două zile, un incident la fel de penibil s-a petrecut la Târgoviște. Acolo se ținea tot un miting PSD. Poliția a închis numeroase străzi din oraș. O doctoriță care tocmai terminase o gardă de 24 de ore a fost împiedicată să ajungă la domiciliu. Un ins care voia să meargă la meciul jucat de echipa locală de fotbal Chindia a fost oprit și el de poliție. I s-a explicat că poate continua drumul cu mașina doar dacă livrează agentului de circulație o „parolă". Omul a crezut că-i o glumă. Nu era. Poliția a creat un cod ca să izoleze perimetrul pentru campanie, iar agenții l-au cerut oricui trecea prin zonă.

Cele două întâmplări au creat stupoare. Așa cum vă imaginați, ambele localități sunt conduse de primari afiliați la PSD. Reținerea unor cetățeni pașnici este o limitare a libertății de mișcare. De asemenea, solicitarea unei parole pentru a intra într-un spațiu public e un abuz. Gesturile făcute de jandarmi și de polițiști i-au dus pe mulți cu gândul la „închiderea" orașului Timișoara în decembrie 1989. Alții, în general suporteri ai președintelui, au evocat atmosfera foarte diferită de la Sibiu, din ziua în care s-a ținut acolo ședința informală a Consiliului European. Vestea bună e că a existat o reacție instituțională. Parchetul a cerut anchetarea jandarmilor de la Topoloveni. În privința adunării electorale de la Târgoviște, poliția a dat vina pe organizatori, adică pe liderii PSD. Aceștia au tăcut sau au negat că ar fi fost la curent cu abuzurile comise pentru a le asigura izolarea de orice voce contestatară.

În general vorbind, campania recentă a vădit mai multă înverșunare decât în 2016, dar și un stil agresiv din partea guvernului. După violențele din 10 august 2018, ceea ce s-a petrecut la Topoloveni sau Târgoviște e o dovadă că jandarmeria și poliția nu au reflexele democratice elementare. Cele două corpuri de pază și ordine publică trebuie să știe că o persoană pașnică nu poate fi urcată în dubă, iar unui cetățean oarecare nu-i poate fi îngrădit accesul la domiciliu cu o parolă fixată de politicieni. N

CRISTIAN PREDA
este europarlamentar și profesor de științe politice la Universitatea București

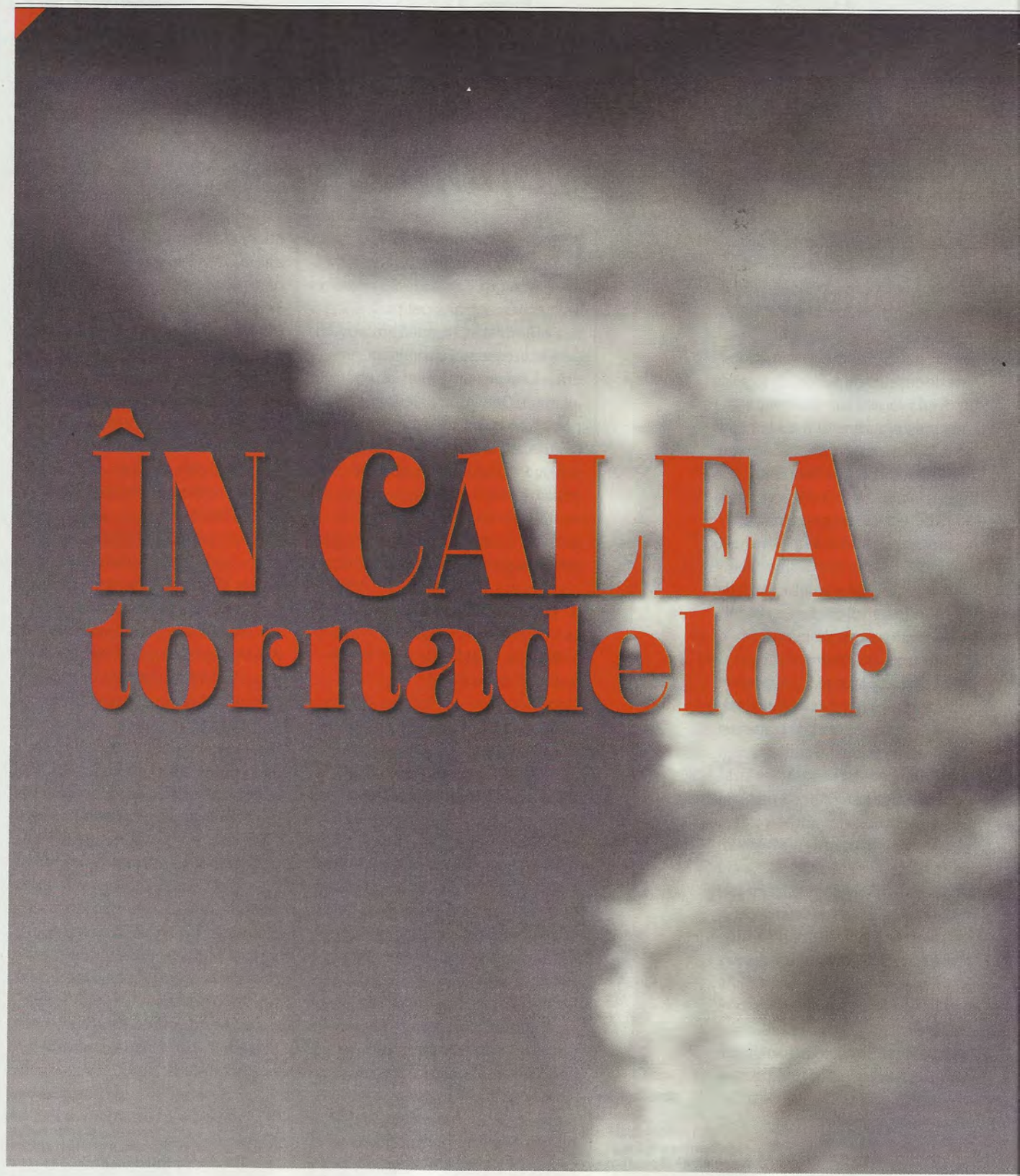

ÎN CALEA tornadelor

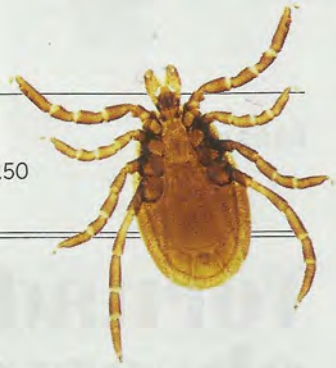

România este o țară în care tornadele sunt deja ceva obișnuit, spun meteorologii. De altfel, acest fenomen este observat la noi încă din secolul al XIX-lea. Cu toate acestea, suntem mereu surprinși când vine câte o furtună precum cea de la Călărași, de pe 30 aprilie.

DE LA PRIMA TORNADĂ ÎNREGISTRATĂ OFICIAL ÎN România, cea din august 2002 de la Făcăieni, județul Ialomița, și până la următoarea, care a lovit tot la Făcăieni, au trecut 15 ani. În 2002 au fost trei morți, zeci de răniți și sute de case distruse, iar în 2017 au fost distruse solariile localnicilor și spulberate câteva acoperișuri. Și iată că, după numai doi ani, a venit urgia de la Călărași. Norocul oamenilor a fost că această tornadă a ajuns într-o zonă locuită abia atunci când și-a pierdut din intensitate. Totuși, un autobuz a fost azvârlit de pe șosea, iar oamenii dinăuntru au fost răniți. Săptămâna trecută, pe 24 mai, o tornadă de mici dimensiuni a fost filmată în apropiere de Slobozia, însă nu a produs pagube. Cât va mai dura până la următoarea tornadă care va face ravagii?

Deja celebrul sistem Ro-Alert n-a emis nicio atenționare, cu toate că tornada de la Călărași a bântuit mai mult de o oră, pe o distanță de 50 de km. În schimb, și mai celebrul Raed Arafat, șeful Departamentului pentru Situații de Urgență (DSU), a găsit de cuviință să spună că tornada e o surpriză, așa că nimeni nu e vinovat că n-a venit nicio atenționare timp de o oră și douăzeci de minute. Specialiștii sunt de acord că este greu de prognozat un astfel de fenomen, însă în Statele Unite, timpul mediu de avertizare după depistarea unei tornade este de 10-15 minute. Suntem totuși în epoca telefoanelor mobile, în care informația circulă foarte rapid. Este evident că se poate face ceva. Arafat și-a revenit ulterior și a luat în calcul această posibilitate, dar primul lui reflex a fost să spună că nu se poate, nu să caute o soluție.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Când am întrebat la MAI dacă există un ghid cu instrucțiuni pentru tornade, n-am primit nici după o săptămână un răspuns de la Departamentul pentru Situații de Urgență. Între timp, ghidul a apărut pe site-ul instituției.

La două săptămâni după ce solicitasem câteva informații simple privind funcționarea sistemului Ro-Alert, nu primisem niciun răspuns de la DSU.

Iar România este în calea tornadelor. Simțim cu toții cum se schimbă clima și este foarte posibil ca fenomenele extreme să fie din ce în ce mai dese. Proiecțiile specialiștilor nu arată deloc încurajator.

În cazul României, temperatura medie va crește în toate anotimpurile și regiunile, cu diferențieri regionale, date de factorii locali. În cazul temperaturii medii, în lunile de vară, această creștere ar putea ajunge la sfârșitul acestui secol, în cel mai pesimist scenariu, până la 6°C în plus față de ora actuală. N

Tornadele, observate din secolul al XIX-lea în România

Zonele de câmpie din sudul și sud-estul țării noastre sunt cele mai afectate de acest fenomen, în special în lunile mai și iunie.

Newsweek România: **Care este frecvența formării tornadelor în România?**

Dr. Sorin Burcea: Tornadele reprezintă un fenomen meteorologic localizat, care se produce atunci când condițiile meteorologice permit apariția și dezvoltarea norilor convectivi denumiți, în cadrul modelelor conceptuale, supercelule. Astfel, nu se poate vorbi despre o anume frecvență, deoarece nu toate furtunile convective supercelulare au asociat drept fenomen meteorologic tornadele. Totuși, tornadele nu sunt fenomene extrem de rare în România, acestea fiind raportate chiar și în secolul al XIX-lea. Atunci când vorbim despre frecvența tornadelor, trebuie să considerăm și factori precum creșterea demografică și sursele de informare și raportare a fenomenelor meteorologice. Astfel, în zilele noastre, probabilitatea observării și raportării unui astfel de fenomen este mai mare decât acum 50 de ani, spre exemplu.

Aveți o situație pe zone ale țării referitoare la acest fenomen? Care ar fi perioadele propice dezvoltării unui astfel de fenomen?

Conform unui studiu publicat în revista Monthly Weather Review a Societății Americane de Meteorologie, un număr mai mare de tornade a fost raportat în zonele de câmpie din sudul și sud-estul României, cu maximumul în sud-estul țării (Antonescu și Bell, 2015). Conform aceluiași studiu, cele mai multe tornade au fost raportate în intervalul mai-iulie, așadar, în sezonul cald, atunci când instabilitatea atmosferică poate conduce la formarea furtunilor convective severe.

Unde au loc cele mai multe tornade și care este explicația formării lor?

Conform studiului amintit mai sus, cele mai multe tornade au loc în zona de sud-est a țării, acolo unde, se pare, condițiile de mediu sunt propice formării acestora. De obicei, tornadele din această zonă se formează pe o circulație a aerului, la scară mare, de la sud-vest către nord-est, coroborată cu factorii meteorologici la scară regională.

Pentru ca o furtună convectivă supercelulară să se dezvolte, sunt necesare următoarele condiții: existența instabilității atmosferice, să existe suficientă umezeală în aer, să fie prezent un factor declanșator al urcării aerului umed din apropierea solului către altitudine și, nu în ultimul rând, să existe o variație a direcției și vitezei vântului pe verticală. Atunci când partea inferioară a supercelulei intră în rotație, probabilitatea de apariție a unei tornade crește. Trebuie însă menționat faptul că nu toate supercelulele produc tornade, ci numai unele dintre acestea. Fenomenele meteorologice asociate supercelulelor sunt însă severe, astfel că intensitatea precipitațiilor este mare, iar diametrul grindinei, de asemenea.

Putem vorbi de o creștere a numărului tornadelor și a intensității lor în ultimul an față de anii trecuți? Care ar fi explicația?

În acest moment, având la dispoziție un număr mare de surse de informare și posibilitățile de raportare ale acestora, se poate crea senzația că numărul tornadelor pare în creștere. Acest lucru și pentru că acest fenomen meteorologic este inedit, astfel că populația percepe diferit un astfel de fenomen relativ la alte fenomene meteorologice. Totuși, cu cât probabilitatea de apariție a fenomenelor meteorologice severe este mai mare, este posibil și ca

numărul tornadelor să crească, fără a se putea însă stabili gradul sau coeficientul de creştere al numărului. Legat de intensitatea tornadelor, este dificil de stabilit dacă intensitatea acestora a crescut faţă de anii trecuţi. De ce? O explicaţie este faptul că pentru a estima intensitatea unei tornade, aceasta trebuie să fi produs pagube. O tornadă este clasificată pe scara intensităţii în funcţie de pagubele produse, iar cu cât pagubele sunt mai mari, cu atât tornada este clasificată ca având un grad mare de intensitate. Astfel că o tornadă care se formează într-o zonă geografică dată, iar de-a lungul traiectoriei sale nu produce pagube, nu poate fi clasificată ca fiind mai puţin intensă sau foarte intensă numai după, spre exemplu, aspectul vizual al acesteia.

Putem vorbi despre un fenomen normal pentru România?
Conform statisticii, tornadele sunt fenomene atmosferice care au avut loc în România şi sunt normale în toate regiunile unde sunt întâlnite condiţiile de formare ale acestora. Acolo unde mediul atmosferic este instabil şi unde toate condiţiile de formare a supercelulelor sunt îndeplinite, probabilitatea de apariţie a unei tornade creşte.

Poate fi prevăzută formarea unei tornade?
Tornadele sunt fenomene meteorologice complexe, care sunt asociate unor anumitor tipuri de nori convectivi. Ceea ce în momentul de faţă este posibil în meteorologie este prognozarea condiţiilor care pot duce la formarea furtunilor care, la rândul lor, pot duce la formarea tornadelor.

Poate fi apreciat traseul unei tornade odată ce s-a format?
Tornada este un fenomen meteorologic localizat, care are loc la scară spaţială foarte mică, iar traiectoria acesteia este extrem de dificil de stabilit, chiar şi atunci când sunt disponibile informaţii de la persoanele care o observă.

Ceea ce este posibil este delimitarea unei arii în care furtuna convectivă se deplasează.

În cât timp poate fi avertizată populaţia din momentul în care s-a format o tornadă?
Spre exemplu, în Statele Unite ale Americii, atunci când se formează o furtună convectivă severă, se emite atenţionare privind existenţa condiţiilor de apariţie a unei tornade. Atunci când o tornadă a fost observată şi prin corelaţie cu setul de date disponibil meteorologilor, ce indică faptul că furtuna convectivă are asociată o tornadă, se emite avertizare de tornadă.

În acest moment, populaţia trebuie să acţioneze şi să ia măsuri de precauţie. Valoarea medie a intervalului de timp în care populaţia este avertizată este de aproximativ 10-15 minute.

Care a fost cea mai puternică tornadă din România?
Cea mai puternică tornadă din România despre care se deţin informaţii a avut loc în anul 2002, în sud-estul ţării.

Această tornadă a fost încadrată ca F3+ pe scara intensităţii tornadelor (i.e. - scară Fujita) şi a fost responsabilă pentru decesul a cel puţin 3 persoane şi pagube materiale semnificative la 33 de case, în principal în satul Făcăeni, jud. Ialomiţa. N

În SUA, valoarea medie a intervalului de timp în care populaţia este avertizată e de aproximativ 10-15 minute

Un fenomen care a devenit obișnuit în România

În urmă cu 20 de ani, meteorologii ne asigurau că la noi nu există tornade, deși oamenii le semnalau prezența tot mai des. Autoritățile le-au tot negat până la dezastrul din august 2002, de la Făcăeni.

CHIAR DACĂ METEOROLOGII nu se mai feresc să vorbească despre tornade în România, ultimul fenomen de acest gen ne-a arătat că suntem complet nepregătiți pentru astfel de situații care tind să devină ceva obișnuit pentru țara noastră.

În august 2002, satul ialomițean Făcăeni, de pe malul stâng al brațului Borcea, a fost distrus de o tornadă de gradul F3 pe scara Fujita, ceea ce înseamnă o viteză a vântului între 252 și 330 km/h. Mărturiile oamenilor sunt impresionante. Era după ora 19.30, așa că localnicii erau pe la casele lor. Mai întâi au văzut un nor mare și negru care se deplasa înspre ei. Vântul a început să sufle cu putere, apoi vijelia s-a transformat într-o pâlnie care se îndrepta cu viteză către sat. În drum, a rupt pur și simplu plopii de pe marginea șoselei. Apoi, în sat s-a dezlănțuit prăpădul. În zona cea mai săracă, casele de chirpici au fost spulberate. Mulți au crezut că e cutremur. Oamenii povestesc cum le trosneau casele din toate încheieturile și cum le zburau pereții și acoperișurile. Aproape toți stâlpii de înaltă tensiune au fost puși la pământ.

În numai două-trei minute au fost uciși trei oameni, alți 14 au fost grav răniți, 33 de case au fost spulberate, 395 de locuințe au fost distruse parțial, 1.000 de persoane au fost sinistrate și a dispărut cu totul o pădure de 120 de hectare.

După furtună, satul a fost păzit de jandarmi și sinistrații adăpostiți în corturi militare timp de trei luni. Apoi, cei care au avut casele distruse s-au mutat în locuințele ridicate cu ajutor guvernamental. Meteorologii au recunoscut pentru prima oară, în mod oficial, că a fost o tornadă. Motivul este același pentru formarea tuturor tornadelor: diferența termică mare dintre două mase de aer, una de origine polară, cealaltă de origine tropicală.

Făcăeni, lovit a doua oară

În mai 2017, o altă tornadă a lovit satul Făcăeni. Totul a durat la fel de puțin. Localnicii au retrăit clipe de coșmar. Trecuseră 15 ani de la dezastrul din august 2002. De această dată, pagubele cele mai mari au fost la solarii.

Vântul a fost atât de puternic, încât refugiul unei stații de autobuz a fost aruncat peste gard.

„Bucăți de țiglă au fost desprinse de pe acoperișurile a circa 12 imobile, refugiul unei stații de autobuz a fost afectat de rafalele de vânt, folia în suprafață de

DEZASTRU
Imagini de la Făcăieni din august 2002 (stânga), a doua zi după ce satul a fost spulberat de cea mai puternică tornadă înregistrată în România

circa 200 mp de pe solariile unei gospodării s-a desprins de pe structura metalică și aproximativ 60 de plopi și 60 de sălcii din pădurea de la marginea localității au fost afectați", precizau autoritățile la acea vreme.

Călărași 2019

Conform analizelor ROMATSA, citate de PRO TV, prima imagine a acestei tornade, detectată de radar, arată că furtuna s-a format pe 30 aprilie, la ora 16.20, în zona Mănăstirii Ciocănești din județul Călărași.

La 16.40, a fost detectată lângă localitatea Vișinii Potcoavă, iar 10 minute mai târziu, în momentul de intensitate maximă, se afla chiar lângă satul Vișinii. La 17.20, furtuna intra deja în declin, potrivit imaginilor radar.

Ajunsă în zona satului Constantin Brâncoveanu, a lovit autocarul cu pelerini pe Drumul Național 21. Forța vântului a înclinat autovehiculul pe roțile de pe partea stângă și l-a târât pe o distanță de 52 de metri, pe câmp. Acolo, autobuzul s-a răsturnat, iar oamenii au fost evacuați. Tornada a mai distrus acoperișurile a 16 locuințe. La 17.35, imediat după ce a trecut de sat, s-a disipat și a dispărut de pe radar. În total, a parcurs aproape 50 de kilometri într-o oră și 20 de minute.

Meteorologii au explicat că tornada s-a format în momentul în care un front atmosferic rece care a venit din Bulgaria s-a ciocnit cu un front de aer foarte cald din estul Munteniei. A fost un mediu instabil, care a permis dezvoltarea pe verticală a unor nori cumulonimbus a căror înălțime a atins 13-14 kilometri. La baza norului s-a generat o mișcare circulară, care s-a transformat într-o tornadă.

Scara Fujita

Theodore Fujita, profesor de meteorologie la Universitatea din Chicago, a pus la punct, în 1971, un sistem de clasificare a tornadelor bazat pe distrugerile produse structurilor realizate de om. Scara Fujita clasifică pagubele produse de tornade ca fiind neînsemnate (F0 și F1), puternice (F2 și F3) și violente (F4 și F5).

Corelarea cu viteza vântului este, așadar, aproximativă.

➤ **F0** - viteza vântului între 64-116 km/h.

Nu provoacă pagube însemnate, dar chiar și aceste tornade pot smulge țigle de pe acoperișuri și pot arunca mașinile de pe șosele. Casele mobile se pot răsturna și magaziile se pot dărâma. Pot provoca ruperea crengilor din copaci și a indicatoarelor rutiere.

➤ **F1** - viteza vântului între 117-181 km/h.

Este o tornadă moderată ce provoacă pagube medii. Pot fi luate acoperișurile de pe case și casele mobile în zona afectată de tornadă pot fi dărâmate. Mașinile pot fi mișcate de pe șosea.

➤ **F2** - viteza vântului între 182-253 km/h.

Această este o tornadă puternică. Copacii vor fi smulși din rădăcini iar clădirile solide se pot prăbuși. Trenurile pot fi răsturnate, mașinile pot fi ridicate de pe sol.

➤ **F3** - viteza vântului între 254-332 km/h.

Această tornadă produce distrugeri la scară largă. Se vor dărâma acoperișurile și chiar pereții caselor bine construite. Locomotivele și camioanele pot fi ridicate în aer, iar copacii din păduri vor fi culcați la pământ.

➤ **F4** - viteza vântului între 333-419 km/h.

O tornadă de o asemenea intensitate distruge tot ce îi iese în cale. Casele solide sunt ridicate în aer, iar structurile cu fundație nerezistentă pot fi purtate la mare distanță. Mașinile pot fi aruncate la distanțe mari.

➤ **F5** - viteza vântului între 420-512 km/h.

Este o tornadă extrem de puternică, tot ce întâlnește în cale este cărat pe distanțe considerabile.

Casele cu fundație sunt ridicate și aruncate, mașinile pot fi aruncate la peste 100 de metri.

Cea mai puternică tornadă F5 a fost înregistrată în Oklahoma- SUA la data de 3 mai 1999, la Bridge Creek, și a avut o intensitate de 496 ± 33 km/h. N

Tornada de la Călărași a parcurs aproape 50 km într-o oră și 20 de minute

FOTO: ADEVARUL.RO; ARDEALNEWS.RO

Sistemul Ro - Inert

Primul reflex al lui Raed Arafat, șeful Departamentului pentru Situații de Urgență, a fost să spună că nu poate fi emisă o avertizare în caz de tornadă, pentru că acest fenomen nu poate fi prezis nici măcar cu câteva minute înainte.

IMEDIAT DUPĂ TORNADA DE la Călărași, care a durat o oră și douăzeci de minute, oamenii s-au întrebat de ce nu a venit o avertizare prin intermediul sistemului Ro-Alert, care, altfel, trimite mesaje de verificare destul de des.

„O tornadă este o surpriză, ceva neașteptat, care se produce imediat. A fost anunțat cod portocaliu în zona respectivă prin aplicația Departamentului pentru Situații de Urgență. Nimeni nu poate prezice apariția tornadei nici măcar cu câteva minute înainte. E un fenomen care apare imediat", a declarat Raed Arafat pentru Adevărul, imediat după producerea fenomenului meteo.

Meteorologii explicau, pe de altă parte, că tornadele pot fi depistate și urmărite folosindu-se imaginile radar cu ajutorul cărora este observată dinamica fenomenului și traiectoria furtunii. Mai mult, în epoca telefoanelor mobile, a fost greu de înțeles de ce autoritățile nu au emis nicio avertizare timp de o oră și douăzeci de minute cât a durat tornada.

A urmat o discuție a specialiștilor de la Institutul Național de Meteorologie (INM) și cei de la Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU), iar Raed Arafat și-a schimbat poziția.

La câteva zile după furtuna de la Călărași, pe 6 mai, era emisă o nouă atenționare de tornadă. „Sistemul RO-ALERT a fost activat și au fost transmise mesajele. Din acest punct de vedere, populația este avertizată, pe lângă avertizările care vin prin mass-media. Așteptăm să vedem care vor fi efectele. Rugămintea către populație este să se adăpostească, să evite să iasă din casă. Nu este un cod de lungă durată, este de aproximativ o oră. Dacă cineva vede o chestie care arată ca o tornadă, să nu meargă spre ea. Și, cum am zis și altă dată, centura în mașină trebuie pusă. În cazul că mașina se răstoarnă, persoana să fie protejată. Să urmărească indicațiile date de autorități. Dacă vin apeluri prin 112, vom interveni. Așteptăm să vedem efectele, că nu putem să le anticipăm", declara șeful DSU pentru postul TV Digi24, pe 6 mai.

Ghid pentru tornadă abia după solicitarea *Newsweek România*

Pe 14 mai, când *Newsweek România* a solicitat date despre pregătirea populației în caz de tornade, pe site-ul Departamentului pentru Situații de Urgență nu era un Ghid pentru tornade. Câteva zile mai târziu, nu primisem niciun răspuns oficial, dar pe site-ul DSU apăruse, brusc, un astfel de ghid, pe care îl și prezentăm.

GHID PENTRU TORNADE

Semnele declanșării unei tornade:

- vânt puternic;
- apariția unui nor rotativ în formă de pâlnie;
- zgomot puternic - similar unui tren de marfă.

În momentul în care ați luat la cunoștință faptul că urmează fenomene de vânt puternic, încercați să încărcați telefonul. Dacă nu sunteți acasă, cuplați telefonul la încărcătorul din mașină. În situația în care nu aveți deloc acces la un încărcător, încercați să evitați apeluri care nu sunt urgente sau să intrați pe aplicații care pot descărca bateria imediat.

Acordați atenție raportărilor meteorologice. Meteorologii pot prezice când condițiile ar putea să genereze o tornadă.

Fiți conectat la aplicația DSU, locul unde puteți afla informații, alerte meteo, dar și raportări despre posibilitatea formării unei tornade.

Identificați un adăpost sigur în cazul în care vântul suflă cu putere.

Încercați să vă adăpostiți într-o cameră mică, interioară, fără ferestre, aflată la subsolul unei clădiri sau pivniță în cazul caselor.

În timpul evenimentului

Dacă sunteți în apropierea fenomenului, îndepărtați-vă și anunțați serviciile de urgență.

Mergeți imediat către un loc sigur pe care l-ați identificat.

Așezați-vă în poziția ghemuit și protejați-vă capul și gâtul cu brațele. Dacă este posibil, folosiți și câteva materiale, de exemplu pături, pe care să le poziționați în jurul dumneavoastră.

Nu încercați să depășiți o tornadă într-un vehicul.

Dacă ați fost surprins într-o mașină, închideți geamurile și purtați centura de siguranță.

Dacă vă aflați într-o mașină sau în aer liber și nu puteți ajunge la o clădire,

acoperiți-vă capul și gâtul cu brațele și acoperiți corpul cu o pătură, dacă este posibil.
Ascultați radioul, televiziunile, dar fiți atenți și la sistemele de alertă locală pentru informații și instrucțiuni de urgență actuale.

După eveniment

Atenție la firele electrice căzute sau de utilitate rupte.
Nu intrați în clădiri deteriorate până nu vi se spune că sunt în siguranță.
Dacă ați fost surprins de tornadă afară, acoperiți-vă gura cu o cârpă sau cu o mască pentru a evita inhalarea prafului. Evitați să vorbiți, încercați să trimiteți mesaje prin telefon, utilizați un fluier în loc să strigați.
Folosiți apelurile telefonice doar pentru situații de urgență. Sistemele telefonice sunt deseori ocupate după un dezastru. Utilizați mesaje text sau social media pentru a comunica cu familia și prietenii.
Continuați să ascultați radioul, posturile TV și mesajele autorităților locale pentru informații actualizate.
Fiți atent în timpul curățării drumurilor, căilor de acces. Purtați pantofi cu talpă groasă, pantaloni lungi și mănuși de lucru.

FOTO: IONQUAM PHOTOS / MIRCEA MANOLE

Ciudățeniile ghidului pentru furtună

Până să apară Ghidul pentru tornade pe site-ul DSU, am analizat Ghidul pentru furtună, adică o situație cu multe puncte comune.

Vom puncta doar instrucțiunile care ni s-au părut cel puțin discutabile și incomplete în caz de furtună:

Înainte de furtună

Nu uita regula de salvare 30/30: adăpostește-te în interiorul unei clădiri dacă după ce ai văzut un fulger nu reușești să numeri până la 30 înainte de a auzi un tunet.

Comentariul *Newsweek*: E destul de greu pentru o persoană aflată în mijlocul unei furtuni în timpul căreia sunt luate acoperișuri, cad copaci și vântul suflă puternic să numere până la 30 după ce vede un fulger. Și ce se întâmplă dacă, între timp, mai fulgeră o dată și încă o dată așa cum se întâmplă în realitate? Aceasta poate fi o informație bună pentru salvatori, eventual, nu pentru populație.

În timpul evenimentului

Așază-te ghemuit la pământ. Pune-ți mâinile pe urechi și cap, iar capul între genunchi.

Comentariul *Newsweek*: Cum, când și unde te poți așeza ghemuit și cu mâinile pe urechi și pe cap, iar capul între genunchi? Dacă ești într-o zonă aglomerată, îi poți împiedica pe ceilalți, poți fi călcat în picioare.

Fă-te o țintă cât mai mică posibil și redu contactul cu pământul. (Cum?)

După eveniment

După o furtună, în situația identificării unei victime lovite de trăsnet, verifică următoarele:

Respirația: dacă nu mai respiră, începe resuscitarea prin metoda gură la gură.

Comentariul *Newsweek*: Câți oameni au o pregătire minimă pentru a acorda primul ajutor? Câți oameni știu să facă respirație gură la gură? Mai ales că procedurile pentru astfel de situații spun că se fac reprize de masaj cardiac, alternate cu câte două respirații care nu se mai fac gură la gură decât rareori, fiind utilizate dispozitive speciale pentru a evita riscul îmbolnăvirii salvatorului. Pe site-ul Crucii Roșii, în această situație, mesajul este clar: doar dacă sunteți instruit, acordați primul ajutor persoanelor aflate în dificultate până la sosirea echipajelor medicale de urgență. De altfel, același lucru este susținut chiar pe site-ul DSU, la un alt capitol.

Scenariu meteo pesimist

România 2019: vara, + 6 grade mai cald, iarna, 80% mai puțină zăpadă

ROXANA BOJARIU, COORDONATORUL secției de climatologie din cadrul Administrației Naționale de Meteorologie, identifică modul în care România va fi afectată de încălzirea globală.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

***Newsweek România:* Cum este afectată România de schimbările climatice?**

Roxana Bojariu: În cazul României, temperatura medie va crește în toate anotimpurile și regiunile, cu diferențieri regionale ale mărimii acestei creșteri, date de factorii locali. În cazul temperaturii medii, în lunile de vară, această creștere ar putea ajunge, la sfârșitul acestui secol, până aproape de 6°C, comparativ cu situația actuală, în cel mai pesimist scenariu din punct de vedere al creșterii concentrațiilor gazelor cu efect de seră.

Experimentele numerice sugerează și o reducere a cantității de precipitații în România, în lunile sezonului cald. În cel mai pesimist scenariu, reducerea la nivelul României ar putea ajunge, la sfârșitul secolului XXI (2071-2100), până la aproximativ 30%, comparativ cu precipitațiile din intervalul de referință 1961-1990.

Grosimea și extinderea stratului de zăpadă se reduc. În scenariul pesimist, la sfîrșitul acestui secol, se pot înregistra reduceri ale grosimii medii a stratului de zăpadă cu până la 80%, în anumite regiuni din România.

Această schimbare va determina creșterea riscurilor pentru dezastre naturale ca: inundații rapide, valuri de căldură, secete, incendii de pădure. Frecvența valurilor de căldură a crescut și va continua să crească în deceniile următoare, mai accentuat în regiunile sud-estice, sudice și vestice ce înconjoară lanțul carpatic.

Aglomerările urbane vor resimți și mai puternic stresul termic crescut, din cauza efectului de insulă urbană de căldură. Episoade cu cantități mari de precipitații vor fi din ce în ce mai frecvente, mai ales în zonele de munte. În contextul despăduririi accelerate, această creștere a frecvenței episoadelor cu cantități mari de precipitații va provoca o incidență crescută a inundațiilor rapide catastrofale.

În 200 de ani, societatea umană a consumat petrol și gaze naturale create în sute de milioane de ani

Care este punctul critic al încălzirii globale?

Comunitatea științifică a recomandat menținerea creșterii temperaturii medii globale sub 2°C (preferabil sub 1,5°C), în comparație cu nivelul perioadei preindustriale (a doua jumătate a secolului al XIX). În cazul depășirii pragului de creștere a temperaturii medii globale chiar cu doar 1,5°C, riscul apariției unor schimbări climatice periculoase și imprevizibile crește considerabil, determinând o creștere exponențială a costurilor adaptării. Există chiar riscul să nu mai putem fi capabili de adaptare. Capacitatea de adaptare a omului este considerabilă și ea a făcut posibilă evoluția speciei noastre în ultimele milioane de ani, în condițiile unor schimbări climatice. Experimentele numerice ne arată că, în cazul celui mai pesimist scenariu, am putea avea o creștere de 4-6 °C față de nivelul preindustrial. O astfel de creștere, ce s-ar putea produce în următorii 150 de ani, a avut loc, în trecut, pe perioade de zeci de mii de ani. Omul, prin arderea combustibililor fosili, scurtcircuitează ciclurile geologice: în 200 și ceva de ani, societatea umană a consumat petrol și gaze naturale create în sute de milioane de ani.

Ce le spuneți celor care contestă faptul că încălzirea globală este rezultatul activității umane?

Rezultatul observațiilor sistematice nu poate fi contestat de nimeni: concentrația atmosferică a dioxidului de carbon a crescut cu peste 40% față de nivelul din perioada de dinainte de 1750, iar a metanului cu peste 100%. Pot fi aceste creșteri datorate unor surse naturale?

Analiza științifică ne arată: categoric, nu! „Semnătura" izotopică a cantității crescute de carbon din atmosferă este clar identificabilă ca provenind din arderile de combustibili fosili. Experimentele numerice cu modele climatice ne arată că tendința observată de creș-

tere a temperaturii medii globale nu poate fi reprodusă decât în condiţiile unei tendinţe de creştere a concentraţiei atmosferice a gazelor cu efect de seră.

Care este legătura între fenomenele extreme, precum tornadele, şi încălzirea globală?
Există fluctuaţii climatice naturale, generate de complexitatea sistemului climatic. Noi simţim efectul cumulat al acestor fluctuaţii naturale şi al încălzirii globale. Intensitatea şi frecvenţa crescută a unor fenomene extreme sunt modulate de acest semnal al încălzirii globale.

Schimbarea climatică actuală înseamnă o cantitate mai mare de căldură prezentă în sistemul terestru şi o umiditate atmosferică crescută, astfel că tiparele de vreme ce asigură transferul lor sunt şi ele schimbate: episoadele cu manifestări extreme ale unor fenomene meteorologice devin mai frecvente. Teoretic, schimbarea climatică poate influenţa statistica unor fenomene extreme, precum tornadele, dar sunt încă necesare studii mai detaliate care să explice mai

ROXANA BOJARIU,
specialist în domeniul schimbărilor climatice

precis ce se întâmplă la cuplajul între condiţiile locale şi semnalul încălzirii globale. Tipul de fenomenele extreme ce afectează o anumită regiune rămâne acelaşi, dar schimbarea climatică modifică intensitatea şi frecvenţa acestor fenomene, amplificându-le, în multe cazuri.

Cum ne va schimba încălzirea globală modul de viaţă?
Ritmul schimbării este foarte rapid. Pe lângă eforturile de diminuare ale emisiilor gazelor cu efect de seră, sunt necesare şi eforturi de adaptare la schimbările deja produse şi cele anticipabile pentru viitoarele decenii.

Schimbările climatice aduc două mari provocări: necesitatea reducerii drastice a emisiilor de gaze cu efect de seră, dar şi adaptarea prin dezvoltare durabilă, cu trecerea la o economie decuplată de carbon ce să asigure, în acelaşi timp, o calitate bună a vieţii cetăţenilor şi o protecţie eficientă a vieţii şi proprietăţii lor, în cazul noilor riscuri de dezastre naturale.

Natura complexă a schimbărilor climatice face dificilă elaborarea şi punerea în aplicare a strategiilor de adaptare la schimbările climatice doar pe baza abordărilor sectoriale. Numeroase studii arată că e necesar ca măsurile de atenuare şi adaptare la schimbările climatice să vizeze, dincolo de provocările sectoriale, mai ales pe cele inter şi transsectoriale.

Scenariu pesimist pentru România anului 2019

- cu 6 grade va fi mai mare temperatura în timpul verii,
- 30%, procentul de scădere al precipitaţiilor,
- 80%, reducerea medie a grosimii stratului de zăpadă,
- 150 de ani e perioada de timp necesară pentru creşterea temperaturii medii cu 4-6 grade.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES; INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Istoricul problematicii schimbării climatice

Dovezi privind interesul față de procesele meteorologice sunt prezente în Vedele indiene și în tăblițele cuneiforme descoperite în regiunea dintre Tigru și Eufrat.

DE ROXANA BOJARIU

FILOSOFII GRECI AU FOST ȘI EI interesați de explicarea manifestărilor vremii și climei. Opera lui Hippocrate, „Aer, ape și locuri", apărută în jurul anului 400 înainte de Hristos, este probabil prima climatografie. Cartea lui Aristotel, „Meteorologica", scrisă în jurul anului 350 înainte de Hristos, este considerată unul din primele tratate de meteorologie. De altfel, termenul de climatologie își are originea în limba greacă.

Furtuna care a impulsionat știința

Ceea ce a însemnat trecerea la un nivel superior în studierea climei a fost începutul erei observațiilor meteorologice sistematice. Dezvoltarea rețelelor meteorologice la scară globală a început cu un eveniment istoric aparent local: impactului devastator asupra vaselor engleze și franceze al furtunii puternice din Marea Neagră, în timpul războiului Crimeei. O analiză ulterioară a arătat că furtuna a avut un traseu bine definit, peste Europa, înainte să provoace dezastrul din Marea Neagră. Decidenții politici au înțeles că observarea sistematică a vremii ar putea oferi informații pentru minimizarea efectelor furtunilor.

Ideea rolului important al dioxidului de carbon în schimbarea climatică este a chimistului suedez Svante Arrhenius. La sfârșitul secolului al XIX-lea, Arrhenius a propus ca explicație a ciclurilor glaciare modificarea intensității efectului de seră prin modificarea concentrației dioxidului de carbon din atmosferă.

Deși rolul dioxidului de carbon în intensificarea efectului de seră era cunoscut de mai bine de o sută de ani, abia cumulul unor factori sociali, tehnologici și geopolitici de după Al Doilea Război Mondial au generat preocuparea societății în privința schimbării climatice.

Noi observații geofizice - măsurătorile concentrației de dioxid de carbon de la Observatorul Mauna Loa și mai apoi, datele satelitare - au contribuit la diagnosticarea, cu precizie din ce în ce mai mare, a stării climatice actuale.

Dezvoltarea tehnologiei informatice, explozivă începând cu ultimul deceniu al secolului XX, a crescut capacitatea de calcul și a determinat perfecționarea predicțiilor climatice.

Noile tipuri de observații geofizice și noile generații de modele climatice au reușit să pună diagnosticul corect: Pământul se încălzește, într-un ritm accelerat. Iar cauza este activitatea umană ce modifică compoziția atmosferei terestre prin creșterea concentrației dioxidului de carbon, metanului oxidului de azot și a altor gaze radiative active.

Tratatul care obligă planeta

În 1988, a luat ființă Grupul interguvernamental pentru studiul schimbării climatice (Intergovernmental Panel on Climate Change - IPCC) sub umbrela Programului Națiunilor Unite pentru Mediu și a Organizației Mondiale a Meteorologiei. Misiunea acestui organism este de a actualiza periodic starea cunoașterii în problematica schimbării climatice astfel încât decidenții politici să poată să ia decizii informate, într-o lume în schimbare rapidă. Primul raport al IPCC a fost publicat în 1990 și nu întâmplător a urmat Convenția Cadru a Națiunilor Unite privind Schimbarea Climatică la Rio, în 1992. După al doilea raport al IPCC, din 1995, a urmat Protocolul de la Kyoto (1997) a cărui intrare în vigoare, în 2005, a însemnat asumarea reducerii concentrației gazelor cu efect de seră a țărilor dezvoltate. Tratatul de la Paris (2015) are o abordare cu totul diferită – și datorită noilor informații științifice aduse pe masa decidenților de rapoartele IPCC publicate în 2001, 2007 și 2013/2014. Scopul Tratatului de la Paris este limitarea creșterii temperaturii medii globale, până la sfârșitul acestui secol, la un nivel mult sub 2°C față de valoarea preindustrială. S-a recunoscut că, la creșteri ale acestei temperaturi mai mari de 1,5°C au loc efecte ireversibile severe. Limitarea creșterii temperaturii medii globale înseamnă reducerea emisiilor cu gaze cu efect de seră (precum dioxidul de carbon, metanul, oxidul de azot, etc.), reducere ce este acum asumată de toate statele semnatare, nu doar de cele dezvoltate.

Roxana Bojariu a participat la elaborarea rapoartelor Comisiei interguvernamentale pentru schimbări climatice ale ONU

Prin Protocolul de la Kyoto, statele dezvoltate și-au asumat reducerea concentrației gazelor cu efect de seră

ÎN 2013, tornada de la Oklahoma, SUA, a distrus o întreagă suburbie

Cele mai puternice tornade

Aceste fenomene extreme au fost considerate de câteva ori mai puternice decât bomba atomică de la Hiroshima.

POTRIVIT ORGANIZAȚIEI Mondiale a Meteorologiei, cea mai ucigătoare tornadă din lume a lovit districtul Manikganj din Bangladesh, pe 26 aprilie 1989. Furtuna violentă a spulberat tot, pe un culoar de 1,6 km lățime și 16 km lungime, distrugând orașele Manikgank Sadar și Saturia. Aproximativ 1.300 de persoane au fost ucise și alte 12.000 au fost rănite.

Toate structurile dintr-o zonă extinsă de 2,3 km pătrați au fost distruse, iar 80.000 de persoane au rămas fără adăpost.

În mai 2013, suburbia Moore din Oklahoma City, Statele Unite, a fost spulberată de cea mai puternică tornadă înregistrată până acum. 24 de persoane și-au pierdut viața, iar alte 212 au fost rănite, conform bilanțului oficial. Tornada a avut aproximativ 3 km lățime, iar vântul a suflat cu peste 320 km/h.

Specialiștii au apreciat că forța tornadei a fost de circa opt ori mai mare decât a bombei de la Hiroshima. Pagubele au fost estimate la peste două miliarde de dolari.

Pe 2 mai 1999, tot în Oklahoma, în zona Bridge Creek – Moore avea să fie înregistrată cea mai mare viteză a vântului într-o tornadă: 484 ± 30 km/h. Atunci și-au pierdut viața 36 de persoane , au fost distruse peste 8.000 de locuințe, pagubele ridicându-se la peste 1,5 miliarde de dolari.

În aceeași perioadă, în zona centrală și de est a Statelor Unite, au avut loc 154 de tornade într-o singură săptămână, inclusiv una în Canada. Mai mult de jumătate dintre acestea au avut loc în zilele de 3 și 4 mai 1999, când activitatea tornadelor a ajuns în punctul maxim în Oklahoma, Kansas, Nebraska, Texas și Arkansas.

A fost cea mai mare densitate de tornade înregistrată vreodată.

Tornada Tri-State, din martie 1925, a fost cea mai devastatoare din SUA și a străbătut trei state americane. Au fost 695 de morți și peste 2.000 de persoane rănite. Aceasta este și tornada cu cel mai lung traseu din lume, estimat la 378 km, traversând sud-estul statului Missouri, trecând prin sudul Illinois-ului și ajungând în Indiana de sud-vest. Această furtună a avut și cea mai rapidă deplasare la sol, viteza fiind de 117 km/h. ***(M.D.)***

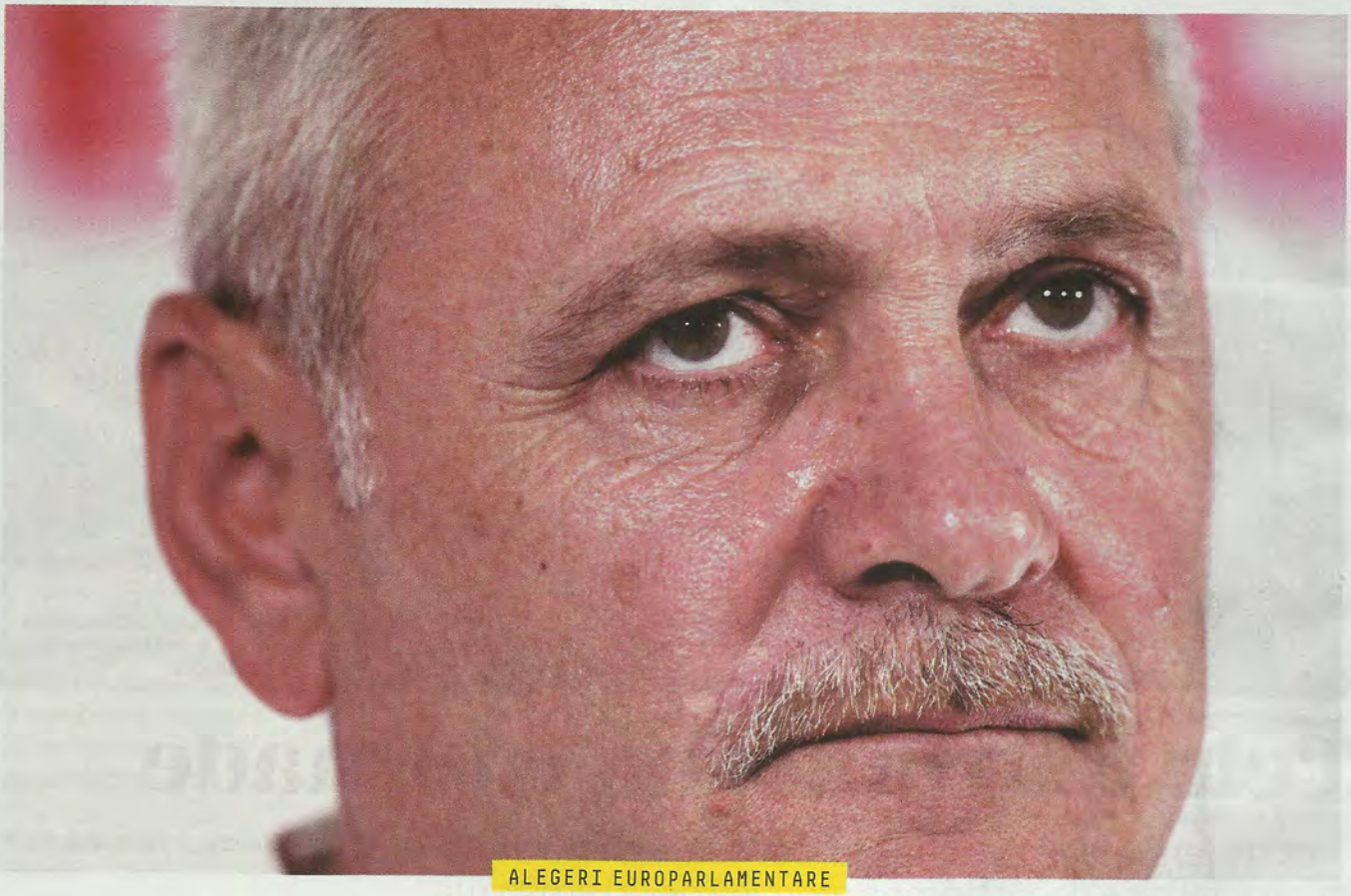

ALEGERI EUROPARLAMENTARE

Catastrofă pentru PSD

Partidul Social Democrat a obținut unul dintre cele mai slabe rezultate din istoria sa la aceste alegeri pentru Parlamentul European, pe fondul unei mobilizări electorale complet neașteptate pentru liderii social-democrați. ALDE, principalul său aliat, nu a reușit să treacă de pragul de 5%.

DOAR ÎN 2007, LA ALEGERILE pentru Parlamentul European, PSD a obținut un scor mai prost: 23,11%.

După numărarea a 99,86% din voturi, clasamentul era: PNL – 26,79%, PSD – 23,28%, USR PLUS – 21,40%, Pro România -6,61%, UDMR - 5,66% și PMP – 5,45%.

Mai mult, în pofida boicotului PSD-ALDE, referendumul inițiat de președintele Iohannis a fost validat, prezența fiind de aproape 42%. Circa 80% din cei care s-au exprimat la acest referendum au răspuns cu „Da" celor două întrebări.

Diaspora s-a mobilizat exemplar: au votat circa 370.000 de români din străinătate și, ca la alegerile prezidențiale din 2014, la secțiile organizate de ambasade s-au format cozi uriașe. Zeci de mii de români nu au reușit să voteze din cauza acestor rânduri, așteptarea, în unele cazuri, depășind și 9 ore. Ambasadele au apelat la poliția locală pentru a-i evacua pe cetățenii revoltați.

Newsweek România a închis ediția luni dimineață, înainte ca Înalta Curte de Casație și Justiție să anunțe sen-

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

tința pentru Liviu Dragnea în dosarul angajărilor fictive.

La 12 ore după închiderea urnelor, scena politică din România s-a schimbat radical.

Haos în PSD, Dăncilă nu demisionează

În primele declarații de după alegeri, Liviu Dragnea a anunțat o mișcare surprinzătoare: a propus-o pe Gabriela Firea drept candidat la Președinție și i-a cerut premierului Viorica Dăncilă să nu abandoneze guvernarea. „Eu sunt un om responsabil, numai că nu o fac în fața dumneavoastră, o voi face în interiorul partidului, într-o ședință a Comitetului Executiv, dacă mai am când. Niciodată n-am făcut altceva decât a zis partidul și nici n-am făcut ceva împotriva a ceea ce s-a hotărât în partid", a declarat Liviu Dragnea, evident supărat, când a fost întrebat dacă va demisiona de la conducerea partidului.

Imediat după declarațiile sale, premierul Dăncilă s-a grăbit să anunțe la Antena 3 că nu părăsește Palatul Victoria: „Categoric nu. Domnul președinte Iohannis m-a obișnuit cu acest mod de abordare. Cred că e a 20-a oară când cere demisia premierului și a Guvernului. Asta nu înseamnă că noi spunem «da». Guvernul poate cădea în urma unei moțiuni de cenzură, prin votul Parlamentului".

În schimb, Gabriela Firea l-a atacat virulent pe Liviu Dragnea, după ce acesta a anunțat că ea ar putea fi candidat la Președinție. „Acum aproape un an, CEx-ul și liderul partidului asta au făcut. La PSD, s-a întors piramida partidului cu vârful în jos și tot partidul a depins de lider. Românii nu au fost atât de mult împotriva partidului, cât au fost împotriva conducerii", a scris Gabriela Firea pe Facebook, avertizând și că PSD ar putea avea soarta PNȚCD.

În grupul anti-Dragnea, conturat după alegeri, mai sunt Marian Oprișan, președintele CJ Vrancea, primarul Brăilei, Marian Dragomir, și Marius Oprescu, președintele executiv al PSD Olt.

Printre cei care l-au apărat pe liderul căzut brusc în dizgrație au fost: Claudiu Manda, viitor europarlamentar, Codrin Ștefănescu, secretarul general al PSD, și deputatul PSD Cătălin Rădulescu.

În cifre absolute, formațiunea lui Dragnea a adunat 2,01 milioane de voturi în 2019, în timp ce în 2007, sub Mircea Geoană, au fost numai 1,184 milioane de voturi

Rareș Bogdan, triumfător

În PNL, după ce datele BEC au arătat că acest partid va lua locul I, vocea cea mai auzită a fost a lui Rareș Bogdan, care a fost mediatizat mult mai intens decât președintele partidului, Ludovic Orban.

De altfel, chiar liderul PNL l-a lăudat pe Rareș Bogdan, acesta fiind singurul liberal amintit de președintele liberal în discursul de după victoria în alegeri: „Vreau să îl felicit pe Rareș Bogdan pentru modul exemplar în care s-a implicat în această campanie, pentru forța cu care s-a bătut".

În noaptea de duminică spre luni, atât liderii PNL, cât și președintele Iohannis au cerut insistent demisia Guvernului. „E clar că acest accident al democrației românești care e guvernarea PSD trebuie să dispară în urma acestui rezultat. Guvernul PSD trebuie să plece", a afirmat șeful statului.

Cioloș privește spre Cotroceni

Deși s-a situat pe locul III, presa a apreciat că alianța USR PLUS este, de fapt, marele câștigător al acestor alegeri. Structura condusă de Dan Barna și Dacian Cioloș a dominat în marile orașe și în Ardeal.

La București, USR PLUS a scos un scor de peste 40%. Alianța 2020 a câștigat chiar și un oraș considerat fief natural al PSD, respectiv Iași. Alianța a dominat și în diaspora.

Imediat după anunțarea rezultatelor, Dacian Cioloș a confirmat intenția de a candida la Președinție. „Alianța 2020 va candida și la prezidențiale, da. Proiectul are ca obiectiv să obținem guvernarea pentru că acolo trebuie să înceapă schimbarea. Alegerile prezidențiale și locale sunt pași importanți. În mod realist acest guvern nu mai are ce căuta în fruntea României. Nu au avut legitimitate să facă ceea ce au făcut, pentru modul dezastruos în care au organizat aceste alegeri. Există toate premisele ca să putem organiza anticipate cel târziu anul viitor împreună cu alegerile locale", a afirmat Dacian Cioloș.

O nouă bătaie de joc în Diaspora

În străinătate, s-a repetat scenariul de la alegerile prezidențiale din 2014, când tot Teodor Meleșcanu era ministru de Externe: secțiile de vot s-au dovedit a fi complet insuficiente, cetățenii au stat ore întregi la coadă, iar mulți nu au reușit să voteze și, la închiderea urnelor, unele ambasade au chemat poliția locală pentru a-i evacua pe cetățenii revoltați. La München însă, poliția germană i-a ajutat pe alegători și i-a grupat în interiorul unui gard pe care l-a considerat perimetrul consulatului, astfel încât toți cei care se aflau la coadă să poată vota.

PNL a anunțat că va depune plângere penală împotriva ministrului de Externe Teodor Meleșcanu. În 2016, Senatul a refuzat să ridice imunitatea fostului ministru de Externe Titus Corlățean, cercetat de DNA pentru abuz în serviciu tocmai în urma modului în care a organizat primul tur al alegerilor prezidențiale în Diaspora.

FOTO: INQUAM PHOTOS/OCTAV GANEA

BĂTĂLIA PENTRU BRUXELLES

Europa rezistă valului naționalist și eurosceptic

Partidele pro-UE au reușit să păstreze controlul Parlamentului European, în urma scrutinului pentru legislativul comunitar.

PARTIDUL POPULAR EUROPEAN (PPE) a reușit duminică, 26 mai, să-și păstreze supremația în Europa, în ciuda recrudescenței naționalismului și populismului. Popularii au câștigat alegerile pentru Parlamentul European, deși au pierdut un număr important de mandate față de scrutinul din 2014.

Asta în condițiile în care prezența medie a fost impresionantă, 50,95%, cu nouă procente mai mare decât în urmă cu cinci ani, când a fost 42,61%.

Potrivit exit-poll-urilor din toate țările membre, date publicității chiar de Parlamentul European, PPE era creditat cu 179 de mandate (23,83%).

Alianța Socialiștilor și Democraților (S&D) va fi al doilea grup din Parlamentul European, cu 150 de mandate (19,97%), în timp ce liberalii din ALDE ar urma să aibă 107 mandate (14,25%), din totalul de 751.

Pe poziția a patra se va situa grupul Verzii/Alianța Liberă Europeană (EFA), cotat cu 70 de mandate (19,32%).

Totuși, naționaliștii eurosceptici și-au consolidat puterea în viitorul Parlament European. Alianța Europeană a Popoarelor și Națiunilor (ENF), a vicepremierului italian Matteo Salvini și liderului francez de extremă-dreaptă, Marine Le Pen, va avea 58 mandate (7,72%). La rândul său, grupul Europa Libertății și Democrației Directe (EFDD), creat în jurul Partidului Brexit al lui Nigel Farage, deține 56 mandate (7,46%).

Conservatorii și Reformiștii Europeni (ECR) au 58 de mandate (7,72%), Stânga Unită Europeană/Stânga Verde Nordică (GUE/NGL) și-a adjudecat 38 de mandate (5,06%). Nu în ultimul rând, Mișcarea 5 stele din Italia, neafiliată suveraniștilor, a câștigat 28 de mandate (3,73%).

Conservatorii - primii, dar mai puțini

Pierderile suferite de conservatori au fost cauzate, în primul rând, de rezultatul slab obținut de coaliția conservatoare aflată la putere în Germania și condusă de cancelarul Angela Merkel, care, deși a ieșit pe primul loc, a înregistrat cel mai slab scor din istoria tuturor alegerilor la nivel național.

Blocul format din Uniunea Creștin-Democrată (CDU) și Uniunea Creștin-Socială (CSU) a obținut aproximativ 28% din voturi, cu opt procente mai puțin comparativ cu scrutinul europarlamentar din 2014.

O victorie amară pe care președintele CDU, Annegret Kramp-Karrenbauer, a încercat să o cosmetizeze, apreciind că aceste alegeri „confirmă că PPE este cea mai puternică familie politică din Europa, așadar este clar că Manfred Weber trebuie să preia conducerea Comisiei Europene".

Surpriza scrutinului din Germania o reprezintă scorul obținut de Verzi, care au ocupat locul al doilea, fiind cotați cu 22%.

Social-democrații (SPD) au înregistrat o scădere severă de circa 12 procente, ajungând la aproximativ 15,5%.

Formațiunea de extremă-dreaptă, „Alternativa pentru Germania (AfD)" a obținut 10,5%, în condițiile unei prezențe de 59%, cu 11 procente mai mare față de 2014.

Viktor Orban câștigă detașat în Ungaria

O gură de oxigen pentru PPE a reprezentat-o victoria fără drept de apel a FIDESZ, partidul premierului ungar Viktor Orban, cel care a fost doar suspendat din PPE, nu exclus, deoarece popularii europeni nu au vrut să legitimeze derapajele iliberale ale acestuia, dar nici nu au vrut să piardă voturile FIDESZ.

Acest partid a câștigat 56% din voturi, iar diferența față de următoarele partide a fost foarte mare. Pe următoarele poziții s-au situat socialiștii, cu 10%, iar locul trei a fost ocupat de formațiunea extremist-naționalistă Jobbik, cu circa 9% din voturi. Cu o jumătate de oră înainte de închiderea urnelor, prezența la vot era de aproape 42%.

O altă veste bună pentru PPE a venit din Grecia, unde Partidul Noua Democrație (conservator), principala formațiune de opoziție, s-a clasat pe prima poziție în alegerile europene. Formațiunea de dreapta a reușit să detroneze partidul de guvernământ de stânga, Syriza, după patru ani de supremație a acestei formațiuni.

Conform exit-poll-ului, „Noua Democrație" a obținut 34% din voturi, comparativ cu 27% pentru Syriza, formațiunea premierului Alexis Tsipras, ajunsă la putere în 2015. Grecia va trimite la Bruxelles 21 de eurodeputați. După

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

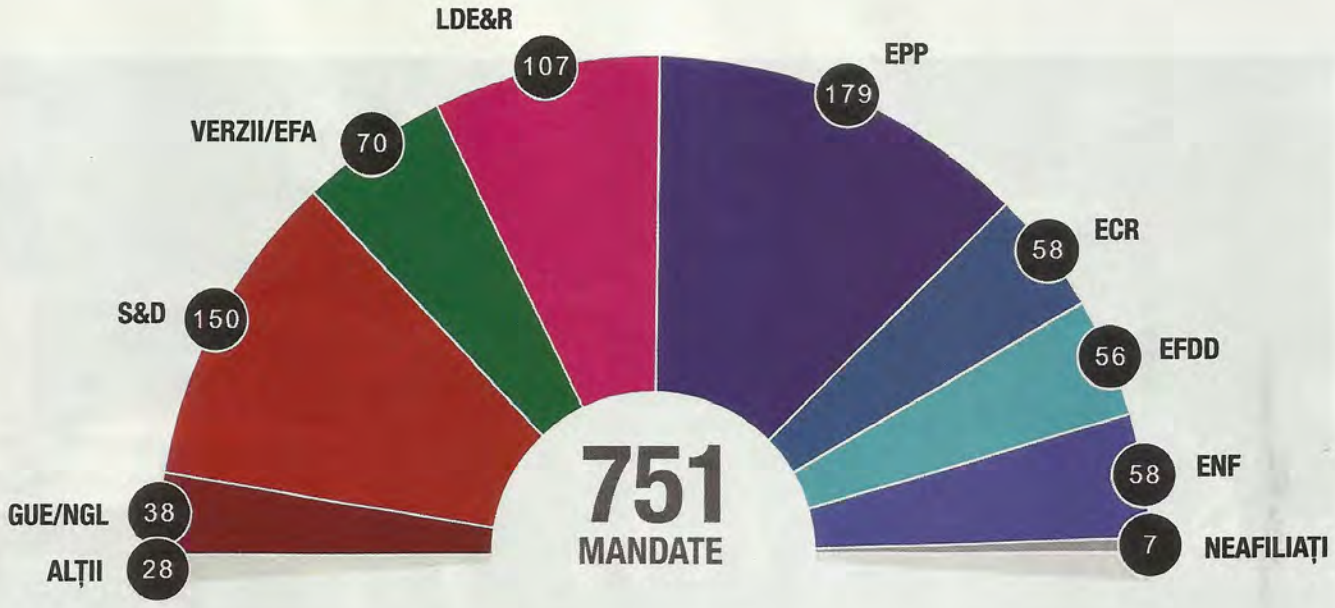

acest rezultat, Tsipras a anunțat că va convoca alegeri anticipate.

ALDE va echilibra balanța democratică

„Nu populiștii și naționaliștii sunt cei care au câștigat cele mai multe locuri, ci grupul nostru pro-european", a declarat liderul grupului ALDE din Parlamentul European, Guy Verhofstadt, în noaptea anunțării rezultatelor.

Într-adevăr, o majoritate nu va fi posibilă în PE fără locurile ALDE, grup politic care și-a mărit considerabil, de la 69 la 107, numărul de mandate, în special datorită aportului pe care l-a adus scorul coaliției Renaissance a președintelui francez Emmanuel Macron, în ciuda faptului că aceasta nu a reușit să devanseze partidul lui Marine Le Pen în alegerile din Franța.

Naționaliștii, victorie insuficientă

În tabăra suveraniștilor, lidera extremei drepte franceze, Marine Le Pen, și omologul ei din Italia, Matteo Salvini, au reușit să câștige alegerile din țările lor. Adunarea Națională (Rassemblement National - RN), formațiunea lui Le Pen, s-a clasat pe primul loc în alegerile europarlamentare din Franța, cu 23,73% potrivit exit-pollurilor.

Ea a reușit să devanseze Coaliția Renașterea, creată în jurul „La République En marche!", formațiunea actului lui președinte Emmanuel Macron, care a obținut doar 22,47%.

Macron și Le Pen au transformat scrutinul european într-o competiție între viziunile lor radical diferite. În timp ce Macron pledează pentru o Uniune Europeană cât mai integrată, Le Pen dorește una formată din state suverane.

Ecologiștii francezi s-au clasat pe locul trei, cu 12,60%, o mare surpriză a acestui scrutin.

În Italia, supremația Mișcării 5 Stele a luat sfârșit. Liga, partidul de extremă-dreaptă al lui Matteo Salvini, a ieșit pe primul loc, cu 33,64% din voturi.

Mișcarea Cinci Stele (M5S), parteneră a Ligii la guvernare, a realizat un scor de 16,65% din voturi, conform estimărilor, în urma Partidului Democrat (PD), de centru-stânga), care obține un scor de 23,52%.

M5S a suferit un recul electoral important, având în vedere că formațiunea a câștigat 32% din voturi la alegerile legislative din martie 2018. După anunțarea rezultatelor, vicepremierul Matteo Salvini a precizat că guvernul Liga-M5S, care conduce Italia din data de 1 iunie 2018, va merge înainte.

Situația cea mai spectaculoasă s-a înregistrat în alegerile europarlamentare din Marea Britanie. Partidul Brexit, condus de populistul eurosceptic Nigel Farage, a obținut, potrivit rezultatelor parțiale, 31,7% din voturi la alegerile europene din Marea Britanie, a relatat BBC.

Liberal-democrații (LibDem) au ieșit pe locul al doilea, cu 20,5% din voturi, în timp ce Partidul Laburist ocupă locul al treilea, cu 13,6% din sufragii. Partidul Conservator al Theresei May se află în fața unui dezastru electoral, obținând doar 9,2% din voturi, o scădere de 15% față de precedentul scrutin european.

În seara alegerilor, Nigel Farage a anunțat că vrea ca echipa sa să fie implicată în negocierile pentru Brexit și că se pregătește pentru alegeri generale, relatează Reuters. „Dacă nu plecăm pe 31 octombrie (termenul limită al ieșirii Marii Britanii din UE - n.red.), atunci scorul pe care l-ați văzut astăzi pentru Partidul Brexit va fi repetat la alegerile generale și ne pregătim pentru acest lucru", a adăugat el. N

TERGIVERSARE

„Mineriada", vulnerabilitățile unui dosar pasat între magistrați

Patru morți, 1.388 de persoane vătămate fizic și psihic și alte 1.250 lipsite de libertate, 29 de ani de rușine pentru justiția română. Așa poate fi descris, pe scurt, dosarul „Mineriadei".

ÎN 13 IUNIE 2017, PARCHETUL General a anunțat trimiterea în judecată a dosarului „Mineriadei", care vizează violențele din Piața Universității, din 13 – 15 iunie 1990. Nu mai puțin de 15 inculpați erau acuzați de infracțiuni împotriva umanității, una dintre faptele cel mai aspru pedepsite: închisoare pe viață sau detenție de la 15 la 25 de ani. Între inculpați erau Ion Iliescu, Petre Roman, Gelu Voican Voiculescu, Virgil Măgureanu, Miron Cozma, Cazemir Ionescu, Adrian Sârbu.

După aproape trei decenii în care dosarul a fost plimbat de la Secția militară la cea civilă și apoi iar la cea militară, după ce a fost închis și redeschis, ulterior, printr-o decizie a CEDO, trimiterea la instanță a dosarului a fost primită cu entuziasm de opinia publică. Era un prim pas spre aflarea adevărului și pedepsirea vinovaților de una dintre filele negre ale istoriei României.

DE

RAMONA URSU

ramona.ursu@newsweek.ro

Și totuși, la doi ani de la acest moment, adevărul pare să fie și mai departe. La fel și pedepsirea vinovaților. După aproape doi ani de stat în camera preliminară, fiind analizate documentele, judecătorul Constantin Epure, de la Înalta Curte de Casație și Justiție, a decis, pe 8 mai anul acesta, să întoarcă dosarul la parchet.

Efectele deciziei Înaltei Curți

Decizia magistratului Curții Supreme nu este definitivă și va putea fi atacată de

parchet, însă doar după publicarea motivării hotărârii. După mai bine de două săptămâni de la pronunțarea hotărârii, motivarea nu a fost redactată și poate dura până la câteva luni, lucru care tergiversează încă o dată cursul dosarului.

De ce a decis judecătorul Constantin Epure să întoarcă dosarul „Mineriadei" la parchet? Concret, magistratul a stabilit, între altele, „excluderea tuturor probelor administrate în cursul urmăririi penale", constatând „neregularitatea rechizitoriului". Judecătorul explică neregularitatea dosarului prin „lipsa dispoziției de începere a urmăririi penale pentru faptele pretins comise de inculpații Iliescu Ion, Roman Petre, Voiculescu Gelu Voican, Măgureanu Virgil și Florescu Mugurel Cristian, în perioada 11-12 iunie 1990". Judecătorul a mai constatat și nulitatea unor acte de urmărire penală, precum rezoluția Parchetului Militar prin care s-a dispus începerea urmăririi penale față de mai mulți inculpați din dosar, precum Ion Iliescu, Virgil Măgureanu, Vasile Dobrinoiu.

Pe de altă parte, după ce a desființat cele 413 volume ale dosarului „Mineriadei" și un rechizitoriu de 2.000 de pagini, judecătorul a admis, în parte, cererile și excepțiile mai multor inculpați, ridicând, la rând său, din oficiu, mai multe excepții.

Drumul spre Secția Specială

În situația în care decizia privind restituirea la parchet a dosarului „Mineriadei" va rămâne definitivă, competența reluării anchetei ar reveni Secției pentru investigarea infracțiunilor din Justiție, și nu procurorilor militari, așa cum s-a întâmplat până acum. Acest lucru se datorează faptului că unul dintre inculpații din dosar, generalul maior (r) Mugurel Florescu, acuzat de infracțiuni contra umanității, era adjunct al procurorului general și șeful Direcției Procuraturii Militare, la momentul Mineriadei din iunie 1990. De Secția Specială de investigare a infracțiunilor din Justiție, înființată, anul acesta, la inițiativa fostului ministru al Justiției, Tudorel Toader, se leagă mai multe scandaluri. Unul dintre ele este legat de anchetarea fostului procuror-șef al DNA, Laura Codruța Kövesi, în dosarul repatrierii lui Nicolae Popa. În această cauză, judecătorii au desființat toate probele procurorilor Secției speciale.

Referitor la Mugurel Florescu, fostul magistrat care trage după el dosarul „Mineriadei" spre Secția specială, din rechizitoriu reiese că acesta ar fi supervizat, alături de Mihai Chițac, de Virgil Măgureanu și de Emil Dumitrescu, intervenția în forță din Piața Universității, din dimineața de 13 iunie 1990. „În seara zilei de 12.06.1990, în jurul orelor 18.00, general-maior Diamandescu Corneliu a convocat, la sediul Poliției Capitalei, pe șefii sectoarelor de poliție din București, cu care a stabilit în concret modalitatea de intervenție. (...) Inculpatul Florescu Mugurel Cristian a confirmat, în cadrul acestei ședințe, posibilitatea folosirii armamentului din dotare de către forțele de intervenție", se arată în același rechizitoriu.

FOTO: GETTY IMAGES

PROCURORII AU LUCRAT DOAR PATRU ANI ÎN DOSAR

Octombrie 1998: este deschis primul dosar legat de faptele de la Mineriada din 13-15 iunie, fiind cercetat felul în care au fost uciși patru oameni. Un al doilea dosar viza pontarea fictivă a minerilor, în zilele de 14 și 15 iunie 1990, iar un al treilea dosar făcea referire la 27 de lideri politici și șefi de instituții publice, care au fost implicați în măcelul din timpul „Golaniadei".

2001-2007: Se conturează forma finală a dosarului „Mineriadei".

2005: Asociația „21 Decembrie" depune o plângere privind infracțiuni imprescriptibile, iar șeful Parchetelor Militare, generalul Dan Voinea, reia cercetările în dosar.

2007: Procurorul general Laura Codruța Kövesi infirmă rezoluția privind începerea urmăririi penale pentru Ion Iliescu, invocând vicii de procedură. Ancheta continuă.

2007: Asociația „21 Decembrie" face plângere la CEDO. Motivul: tergiversarea cercetărilor.

17 iunie 2009: Dosarul legat de evenimentele din Piața Universității este închis, iar toți inculpații sunt scoși de sub urmărire penală.

8 septembrie 2009: Traian Băsescu, președintele României, îi reproșează, într-o întâlnire publică ținută la Cotroceni, procurorului general Kövesi închiderea dosarului.

2009-2011: Teodor Mărieș intră de trei ori în greva foamei. A cerut ca dosarele legate de Mineriadă să le fie puse la dispoziție și victimelor, să fie desecretizate jurnalele de luptă, iar Legea imprescriptibilității crimelor să fie adoptată.

2014: CEDO obligă România să continue cercetările legate de 13-15 iunie 1990, arătând că infracțiunile împotriva umanității nu se prescriu.

2015: Se reschide urmărirea penală în dosarul „Mineriadei".

13 iunie 2017: Dosarul este înaintat instanței de către Parchetul General.

8 mai 2019: După doi ani în care a stat în Camera preliminară, magistrații Curții Supremei au decis retrimiterea la parchet a dosarului „Mineriadei". Sentința nu este definitivă.

TEODOR MĂRIEȘ, la una dintre comemorările victimelor Mineriadei din 13 – 15 iunie 1990.

REACȚIA

Teodor Mărieș: „Le fac plângere penală magistraților care au tergiversat dosarul"

TEODOR MĂRIEȘ, PREȘEDINTELE Asociației „21 Decembrie", a comentat, pentru *Newsweek România,* soarta dosarului deschis după evenimentele din 13-15 iunie 1990. În 2007, organizația pe care o conduce Mărieș a făcut plângere la CEDO pentru tergiversarea dosarului „Mineriadei", demers care, șapte ani mai târziu, în 2014, a dus la obligarea statului român, de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, să redeschidă dosarul. Până la această decizie, Teodor Mărieș a intrat de trei ori în greva foamei, tot pentru a susține continuarea cercetărilor.

DE

RAMONA URSU

ramona.ursu@newsweek.ro

„Golanul" Mărieș a fost arestat abuziv după evenimentele din 13-15 iunie 1990, fiind închis, pe rând, la Rahova și Jilava, fiind acuzat de Ion Iliescu, președintele de atunci, că a coordonat două tentative de puci. În temniță, a intrat în greva foamei, în semn de protest față de nedreptatea care i se făcea. În mod paradoxal, procurorii au considerat că Mărieș nu trebuie inclus pe lista victimelor din dosarul „Mineriadei".

„Este un dosar incomplet"

Despre reîntoarcerea la parchet a dosarului, după aproape trei decenii de la evenimentele din Piața Universității, Mărieș nu se arată surprins de decizia instanței: „Acest dosar nici nu trebuia să plece de la Parchetul Militar la Curtea Supremă, în forma în care e acum. Este un dosar incomplet, în care nu regăsim toate părțile vătămate, toate părțile responsabile de acele evenimente tragice. Consider că este rea-voință din partea procurorilor".

Teodor Mărieș mai susține că nu consideră nedreaptă decizia lui Constantin Epure, judecătorul de la Înalta Curte de Casație și Justiție care a întors dosarul la parchet, însă îl acuză pe acesta că a ținut prea mult „Mineriada" în camera preliminară.

„Acest dosar era de întors, din motivele pe care le-am precizat, astfel că nu pot da vina pe judecător pentru acest lucru. În același timp, îi reproșez judecătorului Constantin Epure că a ținut dosarul în camera preliminară un an și jumătate, mult peste termenul permis de lege, care e de 30 de zile. Atât a stat la el, pentru că, înainte să ajungă la judecătorul Epure, acest dosar a mai stat câteva luni și la o altă judecătoare, care s-a pensionat". Totodată, Doru Mărieș a declarat că le face „plângere penală tuturor procurorilor și judecătorilor care au tergiversat dosarul". N

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; GETTY IMAGES

CINISM
Pe 15 iunie 1990, Ion Iliescu le mulțumește, la Romexpo, minerilor care înecaseră Bucureștiul în sânge.

CINISM

Inculpații se văd „cu mâinile curate"

DACĂ PROCURORII EXECUTAU „ordine politice" atunci când au deschis dosarele Revoluției și Mineriadei, acum magistrații „își dovedesc" independența, după ce Înalta Curte de Casație și Justiție (ICCJ) a trimis dosarul Mineriadei înapoi la Parchetul General. Aceasta ar fi concluzia câtorva dintre inculpații acuzați de violențele din 13-15 iunie 1990 asupra „golanilor" din Piața Universității.

Petre Roman: Mineriada nu poate fi încadrată în infracțiuni contra umanității

Pentru Petre Roman, prim-ministru în momentul Mineriadei, acuzat de crime împotriva umanității, dosarul „cuprinde mai multe lucruri care sunt în gravă contradicție cu realitatea", acesta întrebându-se, într-o declarație pentru *Newsweek România*, „dacă nu a fost o atitudine foarte partizană" a procurorilor care au cercetat violențele din 13-15 iunie 1990.

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

Roman i-a acuzat pe procurori că nu au ținut cont de declarațiile sale, potrivit cărora a încercat, ca prim-ministru, să ajungă la o înțelegere cu protestatarii din Piața Universității, dar și că nu au ținut cont de ancheta parlamentară derulată în anii '90 și de concluziile aleșilor, majoritari din FSN, despre Mineriadă. O altă acuzație pe care fostul prim-ministru le-a adus-o procurorilor este că nu au anchetat și „violențele împotriva instituțiilor statului – Inspectoratul Poliției Capitalei, MAI, Arhivele SRI și Televiziunea, deși dânșii reprezintă interesele statului".

Petre Roman mai este nemulțumit și de faptul că este acuzat de infracțiuni contra umanității, „o infracțiune extrem de gravă, în care nu poate fi încadrat ce s-a întâmplat atunci, nici nu exista atunci această infracțiune în Codul Penal".

Cine ar fi, totuși, de vină, pentru Mineriadă? Petre Roman consideră că „vinovățiile se găsesc foarte clar localizate în Valea Jiului, unde a existat o instigare a minerilor și, în primul rând, a lui Miron Cozma, ca să urce minerii în trenuri și să-i aducă la București". Roman admite, totuși, că minerii „n-au venit singuri, dar problema este de ce nu s-a identificat,

pentru că Guvernul nu a ordonat nimic, absolut nimic în acest sens".

Procurorii îl acuză pe Petre Roman că „a hotărât evacuarea în forță a manifestanților din Piața Universității și reținerea acestora, a aprobat Planul de acțiune al forțelor de ordine, a chemat minerii și muncitorii în București, în vederea menținerii sale la putere".

Pe de altă parte, Miron Cozma, fostul lider al Sindicatelor Miniere Libere din Valea Jiului, a susținut, într-un interviu acordat *Newsweek România* în iunie 2018, că „pe mine m-a adus cu forța" în București, că minerii din iunie 1990 erau „criptomineri, nu erau mineri, erau securiști, conduși de securistul Nicolae Cămărășescu, la ordinul lui Petre Roman și Ion Iliescu", că l-a salvat pe Marian Munteanu, liderul de atunci al studenților din Piața Universității, despre care ulterior jurnalista Ramona Ursu a dezvăluit că a semnat un angajament cu Securitatea, fapt confirmat și de CNSAS. Cozma a mai susținut și că, în zilele de 14 și 15 iunie, „s-a spălat sângele, s-au pus flori, s-a făcut evacuarea mizeriilor arse".

Virgil Măgureanu, fostul director al Serviciului Român de Informații, vizat în dosarul Mineriadei, a declarat, în vara lui 2018, pentru *Newsweek România,* că „crime contra umanității sunt când oamenii mint". Procurorii îl acuză că „a participat la ședințele din 11 și 12 iunie 1990, în care s-a decis și organizat atacul împotriva populației civile din București, a supravegheat activitatea forțelor de ordine pentru evacuarea manifestanților din Piața Universității și a coordonat acțiunile minerilor din ziua de 14 iunie 1990 în București".

Gelu Voican Voiculescu: Nu poate fi acuzat CFSN de violențe

Gelu Voican Voiculescu, vice prim-ministru al Guvernului, în iunie 1990, actual director al Institutului Revoluției, acuzat de infracțiuni contra umanității, consideră că dosarul Mineriadei este „o comandă politică a președintelui Klaus Iohannis, probabil din rațiuni electorale", dar și că este „total neîntemeiat și profund ilegal". Pe de altă parte, întoarcerea dosarului la Parchetul General este dovada că „există o justiție echitabilă, autonomă, care nu ține seama de comenzi politice", potrivit unei declarații pentru *Newsweek România.*

Voican Voiculescu susține că nu șefii CFSN se află în spatele Mineriadei, ci foști comuniști, elemente „extremiste din Opoziție": „În condițiile în care noi, noua putere, CFSN, am câștigat cu 67 la sută la alegerile parlamentare, Ion Iliescu a câștigat la prezidențiale cu 83 la sută, nu puteam fi noi acuzați de violențele care au fost făcute asupra Opoziției, care câștigase 4 la sută și 7 la sută. Nu avea nici o logică politică ca, în condițiile astea, noi să ne mai apucăm să-i pedepsim, să-i urgisim pe cei din Opoziție, care oricum pierduseră jalnic alegerile... Deci cine a făcut chestia asta erau cei interesați să împiedice intrarea în vigoare a alegerilor din 20 mai".

Procurorii îl acuză pe Gelu Voican Voiculescu că „a participat la ședințele din 11 și 12 iunie 1990, în care s-a decis atacul împotriva populației civile din București. În perioada 13-15 iunie 1990, a coordonat atacul împotriva populației civile din București, prin îndrumarea acțiunilor militarilor și a minerilor și prin organizarea la 15.06.1990 a unei «gărzi naționale» formate din aproximativ 1.000 de mineri care să asigure protecția persoanelor din conducerea statului".

Similar, și Cazemir Ionescu, fost vicepreședinte al Consiliului Provizoriu de Uniune Națională (CPUN), actual

FSN vs. Opoziție. 13-15 iunie, în Comisia parlamentară din 1990

Concluziile membrilor FSN din Comisia parlamentară constituită după Mineriadă au fost că „decizia de degajare a Pieței Universității a fost legitimă" și că venirea minerilor „în număr mare în Capitală este consecința directă a impactului pe care l-au avut evenimentele violente din 13 iunie, a întreruperii emisiunii Televiziunii Române și are o motivație civică, cât și o explicație psiho-sociologică specifică". Opoziția a avut un punct de vedere diferit: a stabilit că hotărârea de evacuare a Pieței Universității a fost luată în 11 iunie 1990, într-o întrunire condusă de președintele României și primul-ministru, dar și că „s-a prevăzut ca forțele de ordine să fie sprijinite de circa 5.000 de cetățeni civili", iar că „mobilizarea și organizarea transportului la București a cca. 20.000 de persoane, majoritatea mineri, s-a efectuat în baza unor solicitări ale organizațiilor partidului de guvernământ și a puterii locale din numeroase centre miniere și orașe din țară".

membru în Colegiul CNSAS, a declarat, pentru *Newsweek România,* în vara anului trecut, că a ajuns în dosar „foarte simplu și destul de confuz", că a apărut „de dimineața până seara alături de Ion Iliescu" și că i-a întors pe mineri de la Intercontinental spre Guvern și apoi spre Romexpo, de unde au plecat din București. Procurorii îl acuză pe Ionescu că „în zilele de 13 și 14 iunie 1990, a coordonat, împreună cu persoane din conducerea statului, atacul îndreptat împotriva populației civile".

Iliescu le cere minerilor „să asigure paza împotriva elementelor extremiste" din Piața Universității

Dacă inculpații din dosar se consideră nevinovați, cele 1.388 de persoane vătămate din dosarul Mineriadei îi contrazic.

13 iunie 1990. Ion Iliescu acuză, din nou, la Televiziunea Română, că „elemente de tip fascist, de tip legionar acționează împotriva intereselor poporului nostru" și face apel la „forțele de ordine, la armata noastră, să-și facă și de această dată datoria pentru a apăra ordinea de stat, ordinea de drept, pentru a apăra puterea legal instituită prin alegerile recente, pentru a apăra opțiunea poporului nostru și mersul său decisiv spre democrație". Și Guvernul emisese un comunicat, în noaptea aceleiași zile, în care susținea că au avut loc „acte de terorism legionar îndreptate contra tinerei noastre democrații".

Patru persoane fuseseră deja împușcate, iar peste 200 de oameni fuseseră duși cu forța într-o unitate a Armatei de la Măgurele. Muncitorii de la Întreprinderea de Mașini Grele „curățaseră" Piața Universității de „golanii" care cereau adoptarea Punctului 8 al Proclamației de la Timișoara și strigau că „FSN=PCR". Atunci, au fost incendiate sediile Poliției Capitalei, Ministerului de Interne, Televiziunii Române și Serviciului Român de Informații.

„Ora 01.10, noaptea de 13 spre 14 iunie 1990: Șeful Marelui Stat Major raportează primului-ministru că TVR, localul Ministerului de Interne și al Poliției Capitalei

ION ILIESCU, Petre Roman și Gelu Voican Voiculescu sunt „capii" FSN acuzați de crimele și violențele de la Mineriadă.

au fost eliberate și ocupate de armată", este consemnat într-un Jurnal de luptă al Armatei, unde sunt consemnate pe ore, ordinele date de Ion Iliescu în 13-15 iunie 1990. La această oră, „conducerea țării știa că ordinea publică fusese restabilită în București, iar armata avea întreaga situație sub control și nu se mai impunea prezența în capitală a altor categorii sociale, pentru rezolvarea unor situații care erau de competența forțelor de ordine", notau procurorii în rechizitoriul Mineriadei.

Totuși, în dimineața zilei de 14 iunie 1990, la ora 06.23, Ion Iliescu îi întâmpină pe mineri în București. În Piața Victoriei, le mulțumește „pentru răspunsul de solidaritate muncitorească pe care și acum l-ați dat, la chemarea noastră" și le dă ordine minerilor. Astfel, „delegația de mineri, în frunte cu domnul Cozma, se va deplasa spre Piața Universității, pe care vrem să o reocupați dvs. Așa cum ați văzut, de astă-dată, avem de-a face cu elemente de-a dreptul fasciste, care ieri s-au dedat la acte de vandalism. (...) Vă mulțumim foarte mult. Vă rugăm să facem totul pentru a elimina excesele, pentru a elimina actele sângeroase. Și dumneavoastră să asigurați paza necesară împotriva tuturor elementelor extremiste care și-ar mai face apariția în această zonă!".

De altfel, sute de mineri, citați ca martori în dosarul Mineriadei, povestesc cum Ion Iliescu i-ar fi cerut telefonic, în mai multe rânduri, lui Miron Cozma să vină la București: „La data de 13.06.1990, în jurul orelor 16.00 mă găseam la sediul Ligii Sindicatelor Miniere, unde se mai găseau Miron Cozma, Ilie Torsan, Gherman Petru, Drella, Brait și alții. Acolo, discutam despre situația din București și comentam despre apelurile făcute de Ion Iliescu pe postul de televiziune, prin care se cerea cetățenilor de bună credință să meargă să apere instituțiile statului. În timp ce se purtau aceste discuții la Ligă, a sunat telefonul, la care a răspuns Miron Cozma. L-am auzit spunând: «Să trăiți! Am înțeles, o să rezolvăm noi problema», fără să ne spună cu cine a discutat. Noi am înțeles cu toții că a vorbit cu Ion Iliescu. Eu știu că vorbea des cu Ion Iliescu", conform rechizitoriului.

Începeau două zile în care mii de oameni au fost bătuți și schinguiți, sediile partidelor istorice PNL și PNȚ, locuințele liderilor politici, dar și redacțiile ziarelor de opoziție și Universitatea erau devastate. În 15 iunie 1990, la Romexpo, Iliescu le mulțumea minerilor pentru „ spiritul organizat" și, în mod special „inginerului Cozma".

FOTO: GETTY IMAGES

IBIZAGATE

O gură de aer curat din Austria pentru tabăra pro-UE

O înregistrare în care liderul extremei drepte austriece accepta finanțări ilegale de proveniență presupus rusească a apărut în presă în preajma alegerilor pentru Parlamentul European.

CU O SĂPTĂMÂNĂ ÎNAINTE DE alegerile pentru Parlamentul European din 26 mai, tabăra pro-europeană a primit o nesperată gură de oxigen în confruntarea cu tabăra suveraniștilor. Un mega-scandal politic izbucnit în Austria este totodată un avertisment dat celor care vor să sprijine partide eurosceptice referitor la legăturile acestor formațiuni cu Rusia.

În după-amiaza zilei de vineri, 17 mai, publicațiile germane „Der Spiegel" și „Süddeutsche Zeitung" au publicat o înregistrare video cu camera ascunsă, a cărei origine nu a fost stabilită. Este vorba de un fragment de circa 20 de minute dintr-o înregistrare mai amplă, de peste șase ore, realizată într-o pensiune din Ibiza în iulie 2017.

Imaginile îl arată pe Heinz-Christian Strache, până recent vicecancelar al Austriei, stand de vorbă cu o femeie care pretinde că este nepoata unui oligarh rus. În imagini mai apare și Johann Gudenus, de asemenea politician FPÖ.

Strache îi promite femeii contracte publice în schimbul unui ajutor financiar pentru Partidul Libertății (FPÖ), formațiunea de extremă dreaptă aflată la guvernare, al cărei președinte a fost până recent. Finanțarea s-ar fi făcut netransparent, ilegal, prin intermediul unei fundații caritabile.

Discuția a avut loc cu câteva luni înainte de alegerile parlamentare austriece din acel an, care a dus la formarea alianței dintre extrema-dreaptă și conservatorii din Partidul Popular(ÖVP), ai cancelarului Sebastian Kurz.

Mai mult, Strache îi sugerează femeii să cumpere cel mai influent cotidian austriac, „Kronen Zeitung", și să-i înlocuiască pe unii jurnaliști cu apropiați de FPÖ, mișcare care se spera că va propulsa partidul la 34%.

Tsunami politic

Înregistrarea a aruncat scena politică austriacă în aer, spulberând coaliția de guvernare în timp record. Sâmbătă, 18 mai, după doar 26 de ore de la apariția poveștii în presă, Heinz-Christian Strache și-a dat demisia din postul de vicecancelar și din cel de președinte al FPÖ.

El a acuzat, total necredibil, „o campanie de dezinformare" împotriva sa. A admis însă că a căzut cu naivitate într-o capcană întinsă de niște „agenți provocatori", care l-au invitat la o întâlnire „stropită cu alcool", într-o vilă în care aceștia instalaseră microfoane și camere ascunse.

Luni, 20 mai, coaliția guvernamentală dintre conservatori și extrema-dreaptă s-a rupt. Cancelarul conservator Sebastian Kurz l-a destituit pe ministrul de Interne, Herbert Kickl, membru FPÖ, pe motiv că nu poate ancheta cu obiecti-

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

PE HUNGARORING
Un city-break de curse » P.58

CANCELARUL SEBASTIANZ KURZ a avut ocazia perfectă de a se descotorosi de liderul extremei drepte, Heinz-Christian Strache, pentru a creşte şansele partidului său în alegeri. Imaginea din stânga este o captură din înregistrarea video care a declanşat criza politică.

vitate scandalul „Ibizagate", aşa cum a fost el botezat de presa austriacă. „Este clar că domnul Kickl nu se poate ancheta pe sine însuşi", a subliniat cancelarul.

În replică, luni seara, Partidul Libertăţii din Austria (FPÖ) a anunţat că-şi retrage toţi miniştrii din Guvernul Kurz, fără să mai aştepte alegerile anticipate, preconizate pentru luna septembrie. FPÖ deţinea cinci portofolii în Cabinetul Kurz: Interne, Externe, Apărare, Transporturi şi Infrastructură, Muncă şi Sănătate.

Până la anticipate, posturile miniştrilor FPÖ vor fi ocupate de tehnicieni şi va funcţiona un guvern minoritar PPE. Se pare că scandalul le prieşte conservatorilor lui Kurz, lucru care reiese dintr-un prim sondaj publicat în ziua plecării miniştrilor FPÖ din guvern.

Potrivit sondajului, realizat de Research Affairs şi difuzat de site-ul austriac Öe24, sprijinul faţă de Partidul Popular, formaţiunea cancelarului Sebastian Kurz, a crescut cu 4%, ajungând la 38%.

Pe de altă parte, Partidul Libertăţii din Austria a pierdut 5% în intenţia de vot, ajungând la 18%. Cu toate acestea, procentul nehotărâţilor este destul de mare, 30%, astfel că un prognostic referitor la cum va arăta ierarhia este greu de dat.

18 luni de scandaluri

Adevărul este că Sebastian Kurz nu-şi permitea să rămână la guvernare cu extrema-dreaptă, fără a plăti un cost politic în alegerile pentru Parlamentul European. Ce a unit cele două formaţiuni (ÖVP- dreapta conservatoare, şi FPÖ- dreapta naţionalistă şi eurosceptică) a fost linia dură împotiva imigraţiei.

În timp, însă, relaţia s-a deteriorat. „Ibizagate" a fost scandalul care a umplut paharul conservatorilor din ÖVP, care, într-un an şi jumătate de coaliţie cu extremiştii de la FPÖ, au pierdut capital politic din cauza scandalurilor declanşate în special de ministrul de Interne, Herbert Kickl. Abia instalat în funcţie, Kickl a ordonat o percheziţie la sediul serviciilor de securitate internă (BVT), numeroase documente sensibile au fost confiscate, iar instituţia a fost astfel compromisă.

Chiar şi în aceste zile, fostul ministru de Externe austriac Karin Kneissl, din partea FPÖ, a declarat că este dispusă să danseze din nou cu preşedintele Rusiei, Vladimir Putin. Vara trecută, ea a valsat cu liderul de la Kremlin, pe care l-a invitat la propria nuntă, într-un moment în care Austria asigura preşedinţia rotativă a Consiliului UE. „Poate voi dansa din nou cu el săptămâna viitoare, voi fi la Moscova", a spus Kneissl pe un ton glumeţ.

În mod ciudat, cancelarul austriac Sebastian Kurz a anunţat că o va păstra în guvern, pe acelaşi post de ministru de Externe.

Liderii pro-UE profită

Scandalul „Ibizagate" le-a ridicat mingea la fileu liderilor pro-europeni, care au avertizat alegătorii asupra pericolelor în cazul votării extremei drepte, în aceste alegeri cruciale pentru viitorul Europei.

Liderul conservatorilor europeni din PPE, germanul Manfred Weber, a precizat că a învăţat o „lecţie clară", aceea că „nu trebuie să le dăm acestor radicali vreo influenţă asupra Europei noastre".

Cancelarul german Angela Merkel a îndemnat la rezistenţă împotriva „politicienilor care sunt de vânzare", o trimitere directă la scandalul din Austria.

Înregistrarea video de la Ibiza arată un lider politic „care nu are în mod clar interesul Europei la suflet", a comentat un purtător de cuvânt al Comisiei Europene (CE).

Probleme pentru extremişti

Scandalul Strache reprezintă o lovitură destul de dură pentru mişcarea suveranistă europeană, care încearcă să se coaguleze înainte de alegerile europene. Şefa extremei drepte franceze, Marine Le Pen, aliata FPÖ, s-a distanţat de fostul lider austriac, căruia i-a reproşat că a săvârşit o „greşeală gravă".

Ne confruntăm cu greşeala unui om care este o greşeală gravă. De altfel, ea a fost imediat sancţionată prin demisia sa, nu doar din postul de vicecancelar, dar şi din cea de preşedinte al FPÖ", a spus Le Pen, citată de FranceInfo.

„Ea s-a întrebat de ce aceia care au întins această capcană în iulie 2017 nu au făcut publică înregistrarea video mai din timp, pentru a-l împiedica pe Heinz-Christian Strache să devină vicecancelar.

Marine Le Pen a apreciat că înregistrarea video nu are „legătură" cu Rusia. „Oamenii care i-au propus bani (lui Strache- n.red.) nu sunt ruşi", a spus ea. Fapt confirmat de purtătorul de cuvânt al Kremlinului, Dmitri Peskov. „Este o istorie cu care nu avem nimic de a face şi care nu poate avea nimic de a face cu noi", a insistat el. N

FOTO: GETTY IMAGES

RAPORT SPECIAL

„AR TREBUI CU TOȚII SĂ FIM SPERIAȚI"

Antibioticele au salvat nenumărate vieți de-a lungul timpului, dar, pe măsură ce **BACTERIILE UCIGAȘE** devin rezistente, aceste medicamente minune au încetat să mai funcționeze. Medicina este nevoită să le înlocuiască urgent!

De **David H. Freedman**

În luna ianuarie, Universitatea Columbia a dat publicității informația potrivit căreia patru pacienți de la Centrul Medical Irving din New York au contractat o variantă neobișnuită de *E. coli*, o bacterie gastrointestinală altfel des întâlnită. Deși informația a scăpat în mare parte atenției presei, a ricoșat în lumea experților în boli infecțioase. *E. coli* este o bacterie benignă când se află în intestine, acolo unde locuiește, dar care, aflată în locul greșit – cum ar fi pe frunzele de salată sau carnea tocată – poate deveni letală. Atunci când antibioticele se dovedesc ineficiente împotriva unei infecții cu *E. coli*, aproape jumătate dintre pacienți mor în decurs de două săptămâni.

Acesta este motivul pentru care *E. coli*-ul celor de la Columbia era atât de îngrijorătoare. În descursul ultimului deceniu, *E. coli* a dezvoltat rezistență la un antibiotic după altul. Pentru unii dintre pacienții infectați, ultima speranță este antibioticul colistin, o substanță toxică cu potențiale efecte adverse printre care se numără afecțiuni renale și cerebrale. *E. coli*-ul celor de la Columbia avea o mutație într-una dintre gene, MCR-1, care îi conferea o proprietate terifiantă: impermeabilitatea la colistin. „Ne uităm pe raft după următorul antibiotic și nu găsim nimic", spune Erica Shenoy, director asociat al unității de control al infecțiilor în cadrul Spitalului General Massachusetts. „Ne confruntăm cu spectrul unor pacienți cu infecții pe care nu le putem trata".

Începând din momentul în care un medicament magic experimental numit penicilină a fost adus de urgență, în 1942, la un spital din Boston, pentru a salva viețile a 13 victime ale unui incendiu dintr-un club de noapte, cercetătorii din domeniul medicinei au descoperit mai mult de 100 de noi antibiotice. Am avut nevoie de fiecare dintre acestea - și nu sunt de ajuns. Nu e vorba doar despre *E. coli*. Tulpinile rezistente la medicamente cu *Staphylococcus*, *Enterobacteriaceae* și *Clostridium difficile* au învins în mod constant antibioticele. Un studiu a descoperit faptul că numărul deceselor provocate de infecțiile rezistente au crescut de cinci ori între anii 2007 și 2015. Recent, versiuni rezistente la tratament ale ciupercii *Candida auris* au apărut în spitalele din New York și Chicago, ucigând jumătate dintre pacienții infectați.

Centrul pentru Controlul și Prevenirea Bolilor raportează faptul că, anual, în Statele Unite există 2 milioane de persoane nou infectate cu bacterii sau ciuperci rezistente la principalele antibiotice și că 23.000 dintre aceste persoane mor. „Este probabil o subestimare crasă", spune Karen Hoffman, care conduce Asociația Profesioniștilor în Controlul Infecțiilor și Epidemiologie. „Nu avem un sistem de raportare bine pus la punct pentru organismele multirezistente, așa că nu știm". Studiile sugerează că prețul plătit de sistemul american de sănătate pentru tratamentul pacienților infectați cu aceste bacterii rezistente depășește suma de 3 miliarde de dolari anual.

Iar tendința aceasta sumbră este așteptată să se accelereze. Organizația Mondială a Sănătății prezice că, la nivel mondial, rata deceselor cauzate de microbii rezistenți la medicamente va crește de la 700.000 pe an, în momentul acesta, la peste 10 milioane până în 2050. În acel moment, vor depăși numărul deceselor cauzate de cancer, boli cardiace și diabet, devenind principala cauză de mortalitate la rasa umană.

Înainte de apariția antibioticelor, o tăietură minusculă, o carie sau o

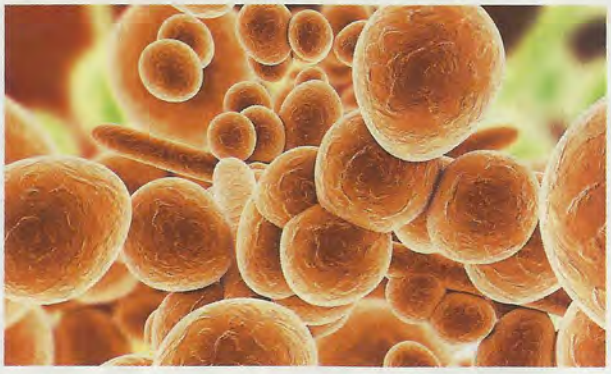

Privim spre raft pentru

următorul ANTIBIOTIC și nu e nimic acolo. Ne vom confrunta cu spectrul pacienților cu INFECȚII pe care nu le vom putea trata

operație de rutină puteau duce la o infecție bacteriană care punea viața în pericol. Penicilina, „medicamentul minune", și alte antibiotice au schimbat această stare de fapt, salvând nenumărate vieți pe parcursul anilor. Dar epoca medicamentului minune pare să se apropie de final.

Medicii învață cum să identifice și să izoleze bacteriile care sunt deja rezistente, în speranța evitării unor epidemii. Se zbat să limiteze folosirea antibioticelor, în efortul de a încetini dezvoltarea de tulpini rezistente. E prea puțin, prea târziu. Strategia nu va face decât să ne câștige un pic de timp. La ora actuală, cei mai bătrâni și mai slăbiți pacienți din spitale sunt cei mai afectați, dar riscurile se răspândesc. „Vedem tineri sănătoși cu infecții urinare și ale pielii pentru care nu avem medicamente", spune Helen Boucher, specialist în boli infecțioase la Centrul Medical Tufts din Boston.

„Și s-ar putea să ajungem să nu mai putem face transplant de organe și operații de rutină cum sunt înlocuirile de articulații. Ar trebui să fim cu toții speriați".

Experții în medicină își pun speranța în strategii complet noi de tratament al infecțiilor. Pentru a descoperi noi modalități de a ucide bacteriile, caută în locuri exotice – în virusuri și mucus de pește și chiar pe alte planete.

Folosesc informații din genomică și alte domenii pentru a inventa noi tehnologii de ucidere și pentru a le împiedica să se înmulțească. Și reexaminează practicile din spitale și alte terenuri propice dezvoltării bacteriilor, implementând mai multe strategii holistice de management al bacteriilor din corpurile noastre, din spitale și cabinetele medicilor.

Alternativele sună promițător, dar sunt extrem de îndepărtate. Nu este clar dacă putem inventa noi arme înainte ca superbacteriile, asemenea unor armate de zombi aflate la porți, să ne depășească sistemele de apărare.

„Trebuie să investim masiv în alte abordări", spune Margaret Riley, cercetător în rezistența la medicamente în cadrul Universității Massachusetts. „Și trebuia să fi făcut asta acum 15 ani".

BATTLE OF THE BUGS
Fleming, inventatorul penicilinei (sus dreapta). O colonie de stafilococi rezistenți la medicamente (sus stânga). Randare a stafilococului auriu. Rosslyn Maybank și Patrick McGann la Institutul Walter Reed de Cercetare al Armatei muncesc pentru a menține eficiența antibioticelor (jos stânga)

FOTO: ÎN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC DE JOS: BILL O'LEARY/THE WASHINGTON POST/GETTY; KATERINA KON/SCIENCE PHOTO LIBRARY/GETTY; GOLF PARTNERSHIP/GETTY; PETER PURDY/BIPS/GETTY; PREVIOUSE SPREAD: SCIENCE ARTWORK/SCIENCE PHOTO LIBRARY/GETTY

Pentru a găsi noi modalități de a UCIDE BACTERIILE cercetătorii caută în locuri neașteptate – în virusuri, mucus de pește și chia

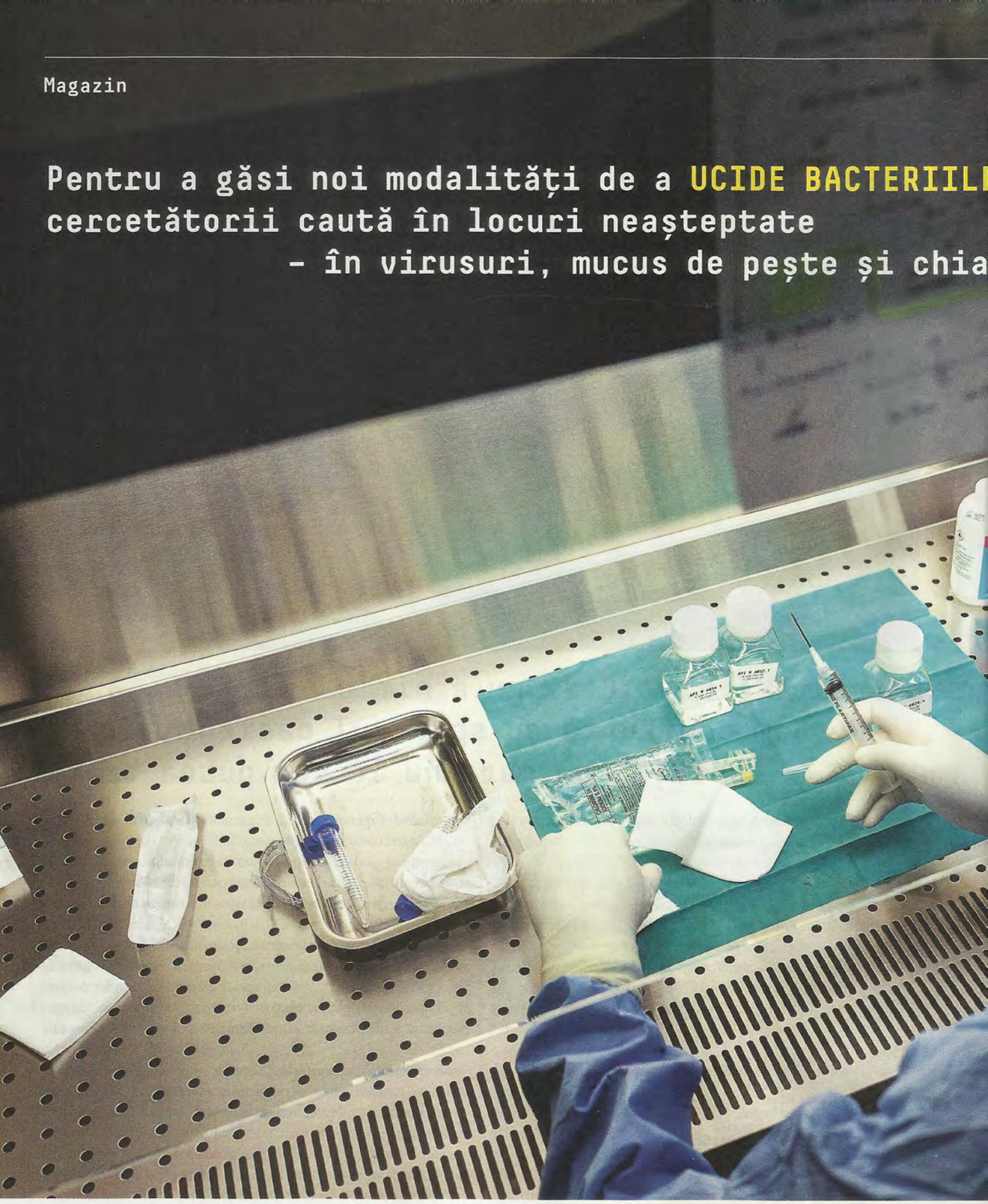

REMEDIU VIRAL
O alternativă promițătoare la antibiotice este utilizarea virusurilor numiți bacteriofagi, care atacă bacteriile. Medicii au tratat cu succes, cu ajutorul bacteriofagilor, diverse infecții, dar sunt necesare studii suplimentare. Aici, drul. Gilles Leboucher, la spitalul Crucii Roșii din Lion, Franța, pregătește o soluție de bacteriofagi.

Noii vânători de microbi

O parte din problema cu rezistența la medicamente este faptul că microbii evoluează cu o viteză ameţitoare în specii noi. În timp ce un om are nevoie de 15 ani sau mai mult pentru a putea da naştere unor urmaşi, microbii asemenea *E. coli* se reproduc la fiecare 20 de minute. În câțiva ani, pot trece prin modificări evolutive a căror realizare i-ar fi luat omenirii milioane de ani – schimbări care pot include dobândirea unor caracteristici genetice care le permit să reziste la medicamente. Un om care ia antibiotice este laboratorul perfect pentru crearea unor microbi rezistenți. „Studiile ne arată că, de fiecare dată când apare un nou antibiotic, microbii rezistenți la acesta apar aproximativ un an mai târziu", spune Shenoy de la Mass General.

Nu există prea multe variante de înlocuire a antibioticelor la care microbii dezvoltă rezistență. Iar asta se întâmplă din cauza faptului că, pentru dezvoltarea unui nou antibiotic, este nevoie de 2 miliarde de dolari și de 10 ani – cu slabe speranțe că vei obține medicamentul de succes care să justifice o astfel de investiție. „Ideea de a avea un nou antibiotic este să îl folosești cât mai rar cu putință, pe o perioadă cât mai scurtă cu putință", spune Jonathan Zenilman, directorul departamentului de boli infecțioase din cadrul Centrului Medical Johns Hopkins Bayview din Baltimore. „De ce ar vrea o companie farmaceutică să dezvolte un medicament pentru o astfel de piață?".

Cercetătorii din domeniul medical caută la ora actuală alte abordări. Una implică recrutarea unor biologi cu fler la teoria evoluției în războiul contra bacteriilor. În anii 1990, Riley și-a început munca la Harvard și Yale studiind felul în care virusurile ucid bacteriile și bacteriile se ucid între ele. În 2000, un coleg a întrebat-o dacă munca ei are vreo aplicație în sănătatea umană. „Nu mă gândisem niciodată la asta", spune ea. „Însă, dintr-o dată, totul a început să aibă logică și am devenit preocupată de acea întrebare".

Începând de atunci, Riley și-a petrecut ultimele două decenii căutând aplicații ale strategiei de război a virusurilor la problema infecțiilor rezistente la oameni.

Virusurile numite „bacteriorfage", de fapt bucăți de material genetic ambalate într-o proteină protectoare, străpung peretele celular al unei bacterii și preiau controlul mașinăriei sale genetice, transformând-o într-o fabrică de producție pentru și mai multe virusuri. Riley studiază și felul în care, uneori, bacteriile omoară alte bacterii în competiția pentru hrană. O colonie de bacterii scapă uneori de competiție prin producerea de proteine otrăvitoare numite „bacteriocine".

Scopul lui Riley nu este doar să ucidă bacteriile periculoase – este și să le protejeze pe cele benefice.

Din cele aproximativ 400 de triliarde de bacterii care trăiesc în corpul fiecăruia dintre noi, marea majoritate sunt benefice sau benigne – doar una din zece mii este potențial periculoasă, spune ea. Antibioticele „cu spectru larg" prescrise în mod normal, asemeni penicilinei, ciprofloxicinei și tetraciclinei nu fac diferența între bacteriile bune și cele rele – le elimină pe toate. Iar acest lucru nu numai că duce la apariția unor bacterii rezistente, ci le cauzează probleme și pacienților.

(continuare în pagina 44)

„Nu am crezut niciodată că vom ajunge aici"

Medicii rămân fără medicamente eficiente din cauza stimulentelor economice scăzute pentru dezvoltarea acestora.

Cercetătorii din domeniul medicinei știu de decenii bune că, într-o bună zi, izvorul medicamentelor pentru evitarea infecțiilor bacteriene va seca. Iar ziua respectivă se apropie. În unele cazuri, doctorii nu au ce medicamente să le administreze pacienților pentru infecții altădată tratabile, dar care acum le amenință viața. Deși cercetătorii au multe piste bune, problema este lipsa stimulentelor economice necesare implementării unor noi tratamente cu medicamente nou dezvoltate. „Când am ales să devin specialist în boli infecțioase, acum 25 de ani, nu mi-am imaginat niciodată că se va ajunge aici", spune Helen Boucher, doctor în cadrul Centrului Medical Tufts din Boston și director al programului de burse pentru boli infecțioase și transplant cardiac. Boucher este unul dintre cei mai vocali suporteri ai găsirii unor noi modalități de a investi în noi tratamente. A vorbit cu *Newsweek* despre problema rezistenței la medicamente și despre cum am putea-o rezolva.

Newsweek: **Apropos de dimensiunea problemei rezistenței la medicamente, sunteți de părere că ne apropiem de o criză?**

Helen Boucher: Criza este deja aici. Ne aflăm în epoca în care doctorii ca mine nu au antibiotice eficiente pentru unii dintre pacienții lor.

Există ceva ce v-ar putea oferi speranța unei potențiale soluții?

Există o mulțime de studii în curs care ne-ar putea oferi soluții bune. Izvorul nu e la

DE

DAVID H. FREEDMAN

FOTO: PETMAL/GETTY

fel de secat ca acum 10 ani. Bacteriofagii [virusurile care ucid bacterii], vaccinurile împotriva infecțiilor, noi metode de diagnoză și anticorpii monoclonali (stimulenți ai sistemului imunitar) sunt direcții de cercetare inovatoare și promițătoare.

Unele dintre hopurile tehnice și științifice sunt greu de trecut, în special în privința vaccinurilor. Dar putem crea un vaccin țintit pe oamenii despre care știm că se confruntă cu riscul contractării unui anume tip de infecție, cum sunt persoanele care beneficiază de operații pe cord deschis, o operație comună cu un mare risc de infecție. Te-am vaccina cu o săptămână sau două înainte de procedură. Chiar dacă am avea vaccinuri doar pentru una sau două tipuri de infecții, acest lucru ar salva mii de vieți.

Se mișcă însă suficient de repede cercetarea în domeniu?

Nu cercetarea e problema. Există studii inovatoare în faza de teste pre-umane, ale unor mici companii din domeniul biotehnologiei, care sunt perfect pregătite pentru a trece la următoarea etapă, aceea de teste pe oameni. Dar nu se îngrămădește nimeni să le finanțeze. Vânzările nu ar genera un venit suficient pentru a justifica costurile. Există producători de antibiotice care sunt falimentari sau în pragul falimentului, iar companiile mici din domeniul biotehnologiei se chinuie să rămână pe piață. Putem dezvolta inovația, însă, dacă nu există o piață gata să culeagă rezultatele, totul este pierdere de vreme. Avem nevoie rapid de ceva, dar e greu de implementat în acest mediu.

Cum putem depăși aceste piedici și lipsa de finanțare?

Avem nevoie de o modalitate mai bună de a evalua noile antibiotice și tratamente. La ora actuală, așteptările sunt ca acestea să fie ieftine și disponibile la scară largă. Plătim multe mii de dolari pentru medicamente împotriva cancerului care ar putea prelungi viața o perioadă de doar ordinul lunilor sau chiar al săptămânilor, însă antibioticele pot vindeca persoane bolnave în stadiu critic, care își pot reveni complet. Ne confruntăm cu o mare problemă de evaluare.

Mulți dintre noi funcționăm pe baza stimulentelor de tip „pull" – care recompensează dezvoltarea cu succes de noi medicamente, sporind valoarea veniturilor viitoare – n.r. – pentru dezvoltatorii de antibiotice, lucru care presupune găsirea unor modalități de a-i asigura că își vor recupera cel puțin o parte din banii investiți când medicamentul intră pe piață. Acest lucru ar putea presupune disocierea remunerației de vânzări, de care nu depinde în totalitate. Ar exista alte mecanisme de câștig. Separarea vânzărilor de profituri ar ajuta și la evitarea stimulării supradozării cu antibiotice. O soluție pe termen scurt ar fi ca Medicare să ramburseze spitalele pentru costul sporit al noilor antibiotice, separat de taxa fixă pe care o plătește Medicare pentru tratamentul cuiva cu o anumită problemă medicală. La ora actuală, spitalele sunt stimulate să folosească medicamente ieftine care ar putea fi mai puțin eficiente, deoarece costul se deduce din taxa fixă. O soluție pe termen mai lung ar putea fi „recompensele de intrare pe piață". Dacă o companie dezvoltă un medicament care tratează infecțiile rezistente, ar putea primi o sumă de la 500 până la un miliard de dolari. Încă discutăm despre felul în care putem plăti pentru o parte din lucrurile acestea. Una dintre idei e să facem ce facem cu vaccinurile – de fiecare dată când este administrat un vaccin, o mică parte din bani se duce într-un fond care acoperă o parte din costurile industriei. Am putea face asta cu antibioticele și am putea folosi fondul pentru a oferi recompense de intrare pe piață.

Nu ar trebui ca guvernul să acopere costurile pentru o parte din aceste lucruri?

Guvernul american investește deja de ceva vreme în dezvoltarea antibioticelor. Au trecut trei ani din cei cinci prevăzuți de inițiativa CARB-X effort, un parteneriat public-privat internațional care investește mai mult de 500 de milioane de dolari în industrie, pentru descoperirea și dezvoltarea de medicamente. Au existat și banii din GAIN, legea pentru generarea stimulentelor pentru antibiotice și legea tratamentelor de secol 21. Toate aceste lucruri ajută, dar va fi un proces de 10 până la 15 ani pentru a realimenta izvorul. Stadiul în care ne aflăm acum este înspăimântător.

„Există producători de antibiotice care sunt falimentari sau aproape, iar companiile mici din domeniul biotehnologiei se chinuie să rămână pe piață"

„Aceste tratamente cu non-antibiotice sunt încă
Noi tre

(urmare din pagina 41)

„Un antibiotic e ca și cum ai arunca o bombă cu hidrogen peste infecție", spune Riley. „Omori 50% sau mai mult din toate bacteriile din corp, iar lipsa bacteriilor sănătoase a fost pusă în legătură cu obezitatea, depresia, alergiile și alte probleme". Bacteriofagii și bacteriocinele, pe de altă parte, pot fi, în teorie, acordate în așa fel încât să elimine o colonie de bacterii cauzatoare de infecții la un pacient, fără a afecta flora normală și fără a crea un teren fertil de reproducere a celor rezistente.

ImmuCell, o companie din domeniul biotehnologiei din Portland, Maine, a dezvoltat o bacteriocină care tratează vacile de lapte de mastită, o boală care costă industria laptelui 2 miliarde de dolari pe an. Riley spune că laboratoarele ca al ei pot adapta bacteriofagii și bacteriocinele pentru a ținti orice fel de infecție microbiană umană, având un risc scăzut de a ajuta la proliferarea unor noi rezistențe. „Avem de-a face cu mecanisme stabile și rezistente de ucis care au evoluat cu 2 miliarde de ani în urmă", spune ea.

În Polonia, Georgia și Bangladesh, au fost efectuate deja cu succes o serie de teste clinice cu terapia cu bacteriofagi. În Occident, au existat teste de succes cu bacteriofagi pe ulcerele piciorului. Nu există în desfășurare niciun test de studiu pentru infecții mai serioase, dar succesul tratamentului cu bacteriofagi al unui pacient cu infecție multirezistentă în stadiu critic, în California, în 2017, sub prevederile de urgență ale Administrației Alimentelor și Medicamentelor, a determinat mai mulți cercetători din Statele Unite să încerce dezvoltarea unor tratamente cu bacteriofagi. Unul sau mai multe dintre acestea ar putea trece, în următorii ani, în stadiul de test, spune Riley, inclusiv unul pentru tuberculoza multirezistentă și un altul pentru infecții pulmonare la pacienții cu fibroză chistică. Bacteriocinele sunt mai în urmă. Guvernul american a promis să furnizeze 2 miliarde de dolari pentru efortul de dezvoltare a acestor alternative, „dar nu este nici pe departe suficient", spune ea.

Oncologii cercetează la scară largă medicamente care pot stimula sistemul imunitar, iar aceste imunoterapii ar putea fi promițătoare în ajutarea pacienților slăbiți să lupte cu microbi rezistenți care încearcă să preia controlul. Cercetătorii au produs anticorpi umani la vaci și alte animale, care pot fi injectați pacienților. Spitalul Brigham afiliat la Harvard și Spitalul pentru Femei din Boston, într-un efort de urgență, au raportat injectarea unei combinații de anticorpi și antibiotice pentru a salva un pacient cu o infecție rezistentă la medicamente, dar rezultatele nu au fost date publicității. Altfel, s-au făcut prea puține pentru a implementa abordarea în testele făcute pe pacienți. Cercetătorii lucrează și

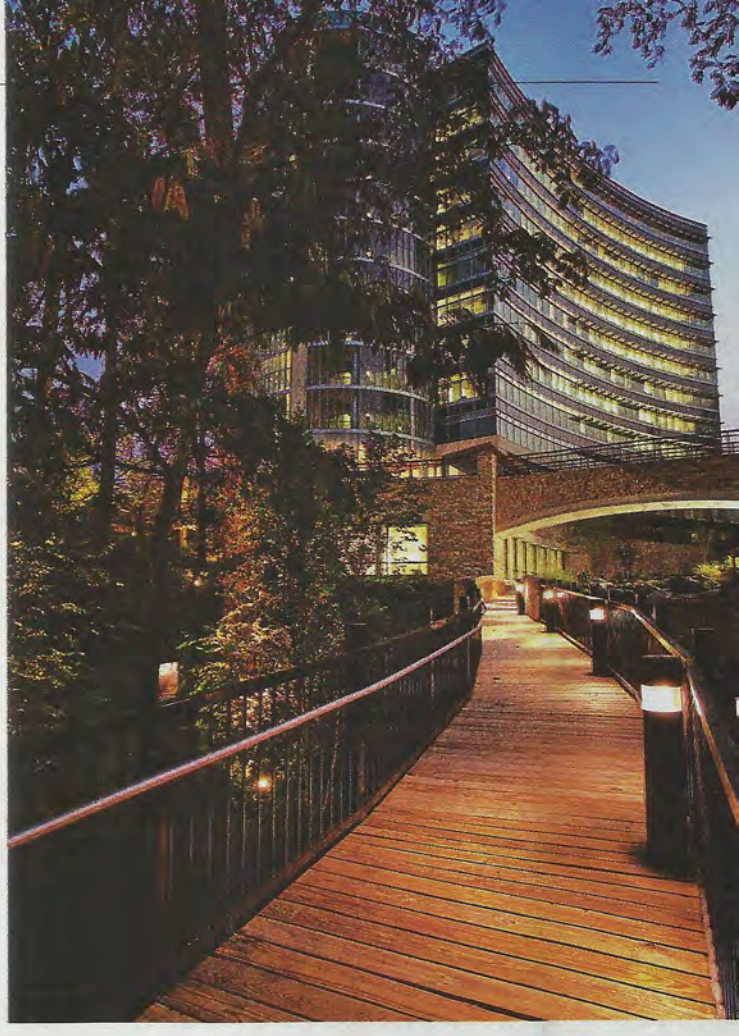

FOTO: IN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC DE LA STÂNGA: PEOPLEIMAGES/GETTY; YVAN COHEN/LIGHTROCKET/GETTY; SMITH COLLECTION/GADO/GETTY; DANA NEELY/GETTY

în faze incipiente de studiu.
uie să ne gândim în continuare la noi abordări".

la vaccinuri împotriva infecțiilor rezistente cu stafilococi și alte bacterii rezistente, dar și acestea sunt doar inițiative și studii incipiente. „Aceste tratamente cu non-antibiotice sunt încă în stadiile incipiente de studiu", spune David Banach, care conduce centrul medical Uconn de prevenire a infecțiilor din Farmington, Connecticut. „Dar trebuie să continuăm să ne gândim la noi abordări".

Având în vedere urgența problemei, de ce durează atât de mult ca soluțiile promițătoare să fie supuse studiilor și să fie disponibile? Fiindcă nu ies prea mulți bani din asta, spune Boucher de la Tufts. Guvernul virează miliarde către cercetare, dar investițiile private menite a transforma cercetarea în medicamente și dispozitive medicale fabricate nu s-au materializat. Companiile farmaceutice, spune Boucher, nu au prea multe șanse să profite de pe urma unui medicament puțin probabil să fie luat de milioane de oameni sau să stabilească prețuri de zeci de mii de dolari pe doză. „Modelul economic este defect", spune ea.

SUPORTERII ANTIBIOTICELOR
Disponibilitatea la scară largă a antibioticelor dezvoltă rezistența microbilor. Un farmacist ia notițe despre medicamentele de pe rafturi. Medicamente fără rețetă în Bangkok (sus). Centrele pentru Controlul și Prevenirea Bolilor din Atlanta (dreapta sus). O sală de așteptare într-un spital

Ținerea microbilor sub control

Deși antibioticele sunt cu adevărat medicamente minune atunci când funcționează, problemele noastre actuale au apărut parțial deoarece medicina s-a bazat prea mult pe acestea. Medicii le prescriu pentru infecții ale urechii, dureri de gât și infecții ale tractului urinar. Chirurgii le folosesc pentru a preveni infecțiile postoperatorii. Deoarece bacteriile pot dezvolta rezistență, antibioticele au logică ca parte a unei abordări holistice în care răspândirea bacteriilor este ținută sub control și se luptă împotriva infecțiilor. Pe măsură ce antibioticele încep să-și piardă utilitatea, experții din domeniul medicinei pun accentul pe strategii pluridirecționale pentru ținerea microbilor la distanță.

Identificarea și răspunsul mai rapid la potențialele epidemii, cu precauții suplimentare și antibiotice țintite, ar putea încetini sau preveni aceste epidemii. Noile teste în curs de dezvoltare le-ar permite angajaților din domeniul sănătății să identifice rapid și cu costuri scăzute genele oricărei bacterii găsită pe sau în proximitatea pacienților. „Nu putem face evaluare moleculară fiecărui pacient care intră pe ușă, pentru fiecare organism existent. E ca și cum am căuta acul în carul cu fân", spune Shenoy.

(continuare în pagina 48)

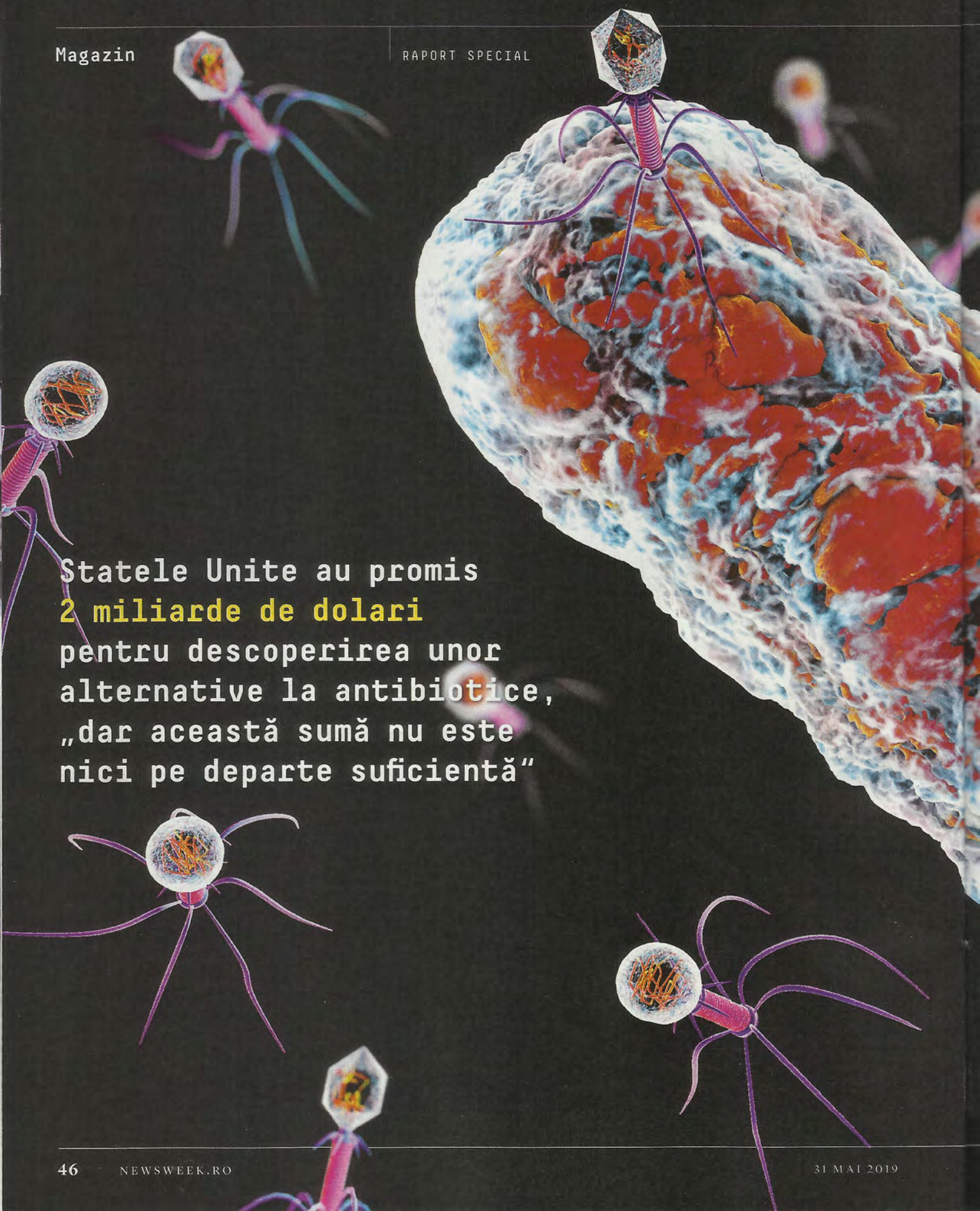

Statele Unite au promis **2 miliarde de dolari** pentru descoperirea unor alternative la antibiotice, „dar această sumă nu este nici pe departe suficientă“

SALVARE
Virusurile care atacă bacteriile, numite bacteriofagi, conțin material genetic și fibre care se atașează unei anumite tulpini de bacterii. Materialul genetic, injectat în bacterie, preia controlul mașinăriei sale celulare pentru a produce mai multe copii ale virusului

CAMILLE VAN VOOREN/EYEEM/GETTY; ESSDRAS M SUAREZ/THE BOSTON GLOBE/GETTY; REBECCA WILCOX/PURDUE UNIVERSITY

Studiile arată că, în medie, spitalele nu își iau, cazuri, precauțiile corecte. Este cea mai mare bătă

(urmare din pagina 45)

„Dar, dacă putem evalua suficient de rapid pacienții cu risc crescut, putem acționa în consecință". Clar ar fi o îmbunătățire față de tehnicile standard de identificare a epidemiilor bacteriale, dezvoltate acum 150 de ani.

De asemenea, specialiștii în infecțioase se concentrează pe determinarea spitalelor să se descurce mai bine în izolarea bacteriilor atunci când acestea apar, în loc să le răspândească în rândul populației de pacienți. Aproximativ 5 la sută dintre toți pacienții din spitalele din Statele Unite se aleg cu o infecție „nosocomială" – adică o infecție contractată în spital. Și nu e greu să ne dăm seama cum. Spitalele sunt aglomerări de oameni bolnavi cu sisteme imunitare slăbite și diverse răni și perforații ale pielii, atinși și împunși constant de diverse degete și ustensile care se mișcă prin tot spitalul pentru a-i atinge și împunge și pe alții.

Populația îmbătrânită și noile proceduri fac ca pacienții să fie și mai vulnerabili. Zenilman de la John Hopkins a descoperit prin intermediul unui sondaj informal că mai mult de jumătate dintre pacienții intervievați au avut un implant de orice fel, o sursă obișnuită de infecții. „La ora actuală, pacienții din spitale sunt mult mai bolnavi ca oricând în trecut", spune el. „Studiile arată că, în medie, spitalele nu își iau, cam în jumătate din cazuri, precauțiile corecte", spune Hoffman, de la Asociația Profesioniștilor în Controlul Infecțiilor și Epidemiologie. „Este cea mai mare bătălie pe care o avem de dus".

Dar spitalele încep să își schimbe modul de lucru. Multe dintre ele folosesc acum roboți cu formă de coșuri de gunoi care dezinfectează pereții cu lumină ultravioletă (camerele trebuie să fie goale, deoarece lumina este dăunătoare și pentru oameni). La Centrul Medical Riverside, la sud de Chicago, doi roboți produși de o companie numită Xenex dezinfectează mai mult de 30 de camere pe zi.

Să mențiii curățenia în spitale ar fi mai ușor dacă bacteriile nu ar rezista pe suprafețe precum blaturile de masă și haine. Melissa Reynolds, inginer în biomedicină la Universitatea de Stat Colorado, dezvoltă noi materiale rezistente la bacterii. Îmbrăcămintea angajaților din domeniul sănătății și alte materiale și suprafețe din spital

PĂSTRAȚI CURĂȚENIA
Spitalele, teren propice pentru microbi, folosesc cele mai bune practici și tehnologii pentru a preveni infecțiile. Dezinfectarea holurilor (sus stânga). Spălarea mâinilor (sus dreapta). Roboții care luptă împotriva germenilor (mijloc). Seleem de la Universitatea Purdue a inventat un laser pentru uciderea bacteriilor

FOTO: ÎN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC DE LA STÂNGA: ANDIA/UIG/GETTY;

, cam în jumătate din
ălie pe care o avem de dus“

nu ar necesita atât de des să fie dezinfectate dacă bacteriile nu ar rezista pe acestea. Să lupte împotriva bacteriilor este o misiune accidentală pentru Reynolds. Investiga modalități de evitare a cheagurilor în plasele pe care le folosesc chirurgii pentru a ține deschise arterele pacienților. Iar aplicarea unui strat de nanocristale din cupru pe plasele respective părea a împiedica celulele sangvine din a se lipi de suprafața lor. A observat că nu se lipesc nici bacteriile de stratul de nanocristale. Apoi un student din laboratorul ei a avut o revelație: de ce să nu cufundăm țesăturile din bumbac într-o soluție de nanocristale pentru a împiedica bacteriile să se lipească de material? „Descopeream noi materiale, cu puternice proprietăți antibiotice“, spune Reynolds. „Iar acest lucru ne-a condus într-o direcție nouă“.

Ideea îmbrăcămintei impremeabile la bacterii a rezistat unei baterii întregi de teste. „Am expus materialul tratat la tot felul de bacterii, în mod repetat, și niciuna nu se lipește de acesta“, spune ea. „Încercăm încă să ne dăm seama care este mecanismul, dar știm că funcționează cu toate tipurile de bacterii“. A colaborat deja cu o companie importantă de echipamente medicale pentru a demonstra că nanocristalele pot fi încorporate cu costuri scăzute în procesele de producție. Acum, investigează modalități de a introduce cristalele într-o varietate de alte materiale folosite în spitale, inclusiv oțelul inoxidabil, vopseaua și plasticul. Aceste materiale tratate ar rămâne necontaminate de bacterii un timp mai îndelungat decât suprafețele convenționale din spitale carre sunt șterse cu dezinfectanți obișnuiți.

Laserele sunt o altă armă potențială de luptă împotriva bacteriilor. Mohamed Seleem, biolog în cadrul Universității Purdue, și colegii săi au încercat să inventeze o modalitate de a identifica rapid bacteriile infecțioase din probele de sânge, lovindu-le cu lumină laser de diferite culori. Pe parcursul acestui proces, au observat că anumite bacterii rezistente la medicamente și-au schimbat culoarea din aurii în albe la doar câteva secunde după ce fuseseră bombardate cu o rază laser albastră de intensitate mică. Unele dintre aceste bacterii „foto înălbite“ au murit, iar altele au fost atât de slăbite încât și-au pierdut rezistența la antibiotice obișnuite. Lumina albastră, după cum s-a dovedit, afectează pigmentul din membrana exterioară a bacteriilor. „Afectează doar un anumit pigment“, spune Seleem. „Nu afectează nicio altă celulă“.

Seleem și colaboratorii săi încearcă acum să găsească modalități de a acorda culoarea luminii laser pentru a ținti alți microbi rezistenți. Dacă reușește, angajații din domeniul sănătății vor putea folosi un laser de mărimea unei lanterne pentru a ucide în siguranță bacteriile periculoase de pe pielea pacienților sau pentru a dezinfecta spitalele și cabinetele medicale. Dispozitivul ar putea fi folosit și pe pielea și hainele angajaților pentru ca aceștia să nu răspândească infecțiile. Colaboratorii săi încearcă să organizeze teste clinice.

Seleem crede de asemenea că lumina laser poate fi folosită în cazul infecțiilor sangvine rezistente mai serioase și periculoase, conectând pacientul la un dispozitiv de recirculare a sângelui și expunându-l pe măsură ce trece prin acest dispozitiv la lumina laser. „Scoți de fapt sângele pacientului, îl sterilizezi și apoi i-l înapoiezi“.

Misterul „bolii cronice Lyme"

În fiecare an, mii de persoane continuă să prezinte simptome chiar și după tratament. Doctorii nu știu de ce

DE **KASHMIRA GANDER**

Pentru *Borrelia burgdorferi*, bacteria care cauzează borelioza Lyme, este momentul de glorie. Din cauza înmulțirii cerbului cu coadă albă și a altor mamifere care sunt purtătoare ale bolii, precum și a unei surse constante și aparent nelimitate de căpușe care transportă boala de la cerb în fluxul sangvin al omului, se estimează că, anual, în Statele Unite sunt infectate 30.000 de persoane. Dacă nu este tratată, borelioza Lyme provoacă o mulțime de probleme: poate afecta funcționarea inimii și a sistemului nervos și poate declanșa artrita.

Din fericire, *B. burgdorferi* nu a dezvoltat încă rezistență la antibiotice. Este o veste bună pentru cei mușcați care sunt suficient de norocoși să depisteze simptomele timpurii – febră, dureri de cap, frisoane, oboseală, dureri articulare și musculare și noduli limfatici umflați, plus o iritație care se poate manifesta și la 30 de centimetri distanță de locul mușcăturii - și fac un tratament de trei până la patru săptămâni cu antibiotice.

Însă nu toți pacienții scapă basma curată. Din motive neelucidate, unul din 10 pacienți tratați pentru boala Lyme continuă să prezinte simptome luni întregi, unii chiar ani. Acești pacienți sunt incluși într-o categorie gri, numită sindromul bolii Lyme post-tratament (PTLD), caracterizat prin disfuncții cognitive, oboseală incapacitantă și durere cronică, potrivit unui studiu publicat în luna aprilie în revista *BMC Public Health*. Costurile pe care trebuie să le suporte sistemul medical sunt estimate, în Statele Unite, la aproximativ un miliard de dolari pe an.

Doctorii fac eforturi să elucideze cauzele declanșatoare ale sindromului PTLD. Unii îl pun pe seama unor celule rebele de *B. burgdorferi*, extrem de renumită pentru inteligența cu care se sustrage sistemului imunitar al corpului, care au supraviețuit cumva tratamentului cu antibiotice, instalându-se pe termen lung și cauzând „boala Lyme cronică". Studiile recente pun sub semnul întrebării această teorie, însă cercetătorii tot nu au o ipoteză plauzibilă.

Indiferent care este cauza, numărul persoanelor care suferă de sindromul PTLD pare a fi în creștere. În studiul publicat de *BMC Public Health*, cercetătorii au estimat numărul pacienților diag-

FOTO: DE SUS: KENT WOOD/GETTY; JOEL SARTORE/GETTY

nosticați la ora actuală cu sindromul PTLD și rapiditatea cu care ar putea crește numărul cazurilor. S-au bazat pe informațiile strânse de Centrele pentru Controlul și Prevenirea Bolilor, ca și pe estimările făcute în trecut referitoare la procentul de îmbolnăviri cu boala Lyme, rata de supraviețuire și exemple de tratamente care au eșuat.

Cele două estimări variază extrem de mult. Când au prevăzut un procent de 10 la sută al tratamentelor nefuncționale, cazurile noi de îmbolnăvire au crescut constant între 1980 și 2005, numărul lor intrând pe o pantă descendentă înainte de 2020; numărul cazurilor de PTLD a crescut de la aproximativ 69.000 în 2016, mai mai mult de 80.000 în 2020. Când au prevăzut un procent de 20 la sută al tratamentelor nefuncționale, au descoperit că, până în 2020, numărul îmbolnăvirilor ar ajunge la 1,9 milioane.

„Indiferent de premise, lucrurile pe care le-am aflat sugerează că există un număr important de pacienți care trăiesc cu boli cronice provocate de borelioza Lyme", au scris cercetătorii. La ora actuală, sunt necesare studii suplimentare pentru a crea teste care să diagnosticheze cu acuratețe și să trateze această boală, pentru a sensibiliza opinia publică și pentru a ajunge la un număr concludent al cazurilor de îmbolnăvire.

Cum încetinim supermicrobii

Deși industria farmaceutică a abandonat antibioticele, cercetătorii nu au renunțat la speranța de a găsi unele noi. Revoluția antibioticelor a fost declanșată în 1928, când Alexander Fleming s-a întors din vacanță în laboratorul său din Londra pentru a descoperi un mucegai ciudat care creștea într-o farfurie pe care o lăsase lângă o fereastră deschisă. De atunci, cercetătorii au încercat să caute în fiecare colțișor al naturii următorul ucigaș de bacterii. Potrivit studiilor recente, printre noile surse de substanțe care par letale până și pentru bacteriile rezistente – dar sunt sigure pentru consumul uman – sunt insectele, algele, mucusul de pe peștii tineri, noroiul bogat în arsenic din Irlanda și chiar solul marțian. O echipă de la Universitatea Leiden din Olanda încearcă să construiască de la zero o bacterie artificială, în speranța că poate fi folosită la fabricarea unui nou antibiotic.

Medicii încearcă și ei să folosească cât mai bine antibioticele pe care le avem la ora actuală, încetinind dezvoltarea unor noi tulpini rezistente. Acest lucru presupune limitarea suprautilizării galopante de antibiotice, care încurajează evoluția superbacteriilor. Acest lucru trebuie să devină un efort la scară internațională, deoarece cele rezistente dintr-o parte a lumii au ajuns deseori acolo din alte părți.

Țările în curs de dezvoltare devin în mod special o sursă frecventă de amenințări bacteriene care sfârșesc de obicei în Statele Unite, consemnează Banach de la UConn. Studiile au scos la iveală faptul că, în mare parte a lumii, antibioticele se vând la farmaciile comunitare fără rețetă, contribuind la creșterea cu 65% a utilizării globale de antibiotice între anii 2000 și 2015. Microbii rezistenți rezultați se plimbă fără probleme dintr-o parte în alta a lumii în intestinele a milioane de călători internaționali. „Impactul suprautilizării de antibiotice din aceste țări, precum și condițiile de trai și de mediu facilitează răspândirea la nivel global a organismelor rezistente", spune el.

Și pacienții au un rol de jucat. Presându-i pe doctori să le prescrie antibiotice pentru nas înfundat, infecții ale tractului urinar sau răni care nu se vindecă repede, aceștia contribuie la suprautilizarea de antibiotice și la rezistența care rezultă astfel. De peste un deceniu, oficialii din domeniul sănătății publice din Massachusetts au presat medicii și publicul să limiteze consumul de antibiotice, statul fiind astfel răsplătit cu o diminuare cu 16 procente a numărului rețetelor de antibiotice, pe o perioadă de patru ani. O victorie mică, poate, într-un război mai mare pe care, până la ora actuală, se pare că îl pierdem.

Costul eșecului nostru de a acționa cu un deceniu sau mai mult în urmă la această criză ușor de anticipat va fi probabil un val de boli severe și decese. Nu va ajunge la nivelul unei epidemii mortale cum ar putea-o face un virus ucigaș ca Ebola. Însă infecțiile rezistente vor începe să ne afecteze pe din ce în ce mai mulți dintre noi. Chiar dacă medicina, guvernul și industria se angajează acum la un efort uriaș de a descoperi noi abordări în lupta împotriva infecțiilor rezistente cum este, de exemplu, *E. coli*-ul celor de la Columbia – ceea ce nu sunt nici pe departe gata să facă – răsplata va veni după mai mult de un deceniu.

Desen de BRITT SPENCER

PUNCTUL PE I

Alyssa Milano

ALYSSA MILANO NU ESTE O NOU VENITĂ ÎN LUMEA ACTIVISMULUI. Când era adolescentă, a sărutat pe obraz un băiat de 13 ani cu SIDA pentru a ajuta la destigmatizarea bolii. Angajamentul ei politic nu a făcut decât să sporească. Pe *Sorry Not Sorry/ Scuze, dar fără scuze,* noul ei podcast, Milano va discuta despre subiecte polarizante, de la sistemul de sănătate, la migrație și rasism, cu personaje importante asemeni fondatoarei mișcării #MeToo Tarana Burke și candidatului la președinție Joe Biden. Milano, care speră ca ascultătorii să fie inspirați în a-și face auzite propriile voci și a lua poziție, nu a ezitat să facă ea însăși acest lucru. A refuzat să participe la Marșul Femeilor din 2019 dacă organizatorii nu se distanțează de liderul Națiunii Islamului Louis Farrakhan. În afară de noul lansatul ei podcast, Milano joacă în serialul *Insatiable* difuzat pe Netflix și filmat în Georgia, unde „Legea bătăii de inimă", o propunere legislativă care interzice avortul, a fost adoptată în luna martie. Fosta actriță a serialului Charmed, Milano a vorbit extrem de deschis despre faptul că se opune acestei inițiative care limitează dreptul la avort după ce încep să se audă bătăile de inimă ale fătului, în stadiile incipiente ale unei sarcini, și își folosește noua platformă pentru a determina Hollywood-ul să i se alăture în opoziție.

„Nu cred că îl putem pune pe Joe Biden în aceeași propoziție cu Harvey Weinstein"

Cum ți-a venit ideea podcastului?
Decizia de a face acest podcast a părut o extensie naturală a mea ca persoană. Conceptul este acela de a aborda probleme sociale, culturale și politice prin intermediul unor conversații deschise, libere și de a folosi podcastul pentru a aduce în prim plan extraordinara muncă depusă de activiștii din rândul oamenilor obișnuiți și pe post de tribună unde îi putem asculta pe oficialii pe care i-am votat.

Mișcarea #MeToo a început să devină cunoscută odată cu cazul Harvey Weinstein și a fost extrapolată și la alți bărbați importanți, inclusiv Joe Biden. Ce părere ai despre acest lucru?
Nu cred că putem pune numele lui Joe Biden în aceeași propoziție cu Harvey Weinstein. Asta nu înseamnă că nu apreciez faptul că [fosta deputată a statului Nevada Lucy] Flores a vorbit deschis despre Joe. A permis continuarea conversației. Trebuie să ne concentrăm atenția pe sexismul și misoginia sistemice care afectează omenirea asemeni unei molimi și să le dăm supraviețuitorilor ce au nevoie pentru a simți că sunt auziți, pentru a se simți în siguranță și a se vindeca. Îl cred pe Joe când spune că este dispus să asculte, să învețe și că îi pare rău.

De ce este important ca Hollywood-ul să boicoteze Georgia?
Industria entertainmentului aduce Georgiei 10 miliarde de dolari pe an și 90.000 de locuri de muncă. Cum poate o industrie care se mândrește cu diversitatea, incluziunea și toleranța să alimenteze o economie de stat care continuă să promoveze politici opresive și dureroase? Sper că serialul *Insatiable* își va retrage producția din Georgia pentru Sezonul 3. Dacă nu o vor face, nu voi mai juca în serial. —*Dory Jackson*

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

MOTORSPORT – TOUR EUROPEAN RALLY

Românul care face legea în Europa la două roți motrice

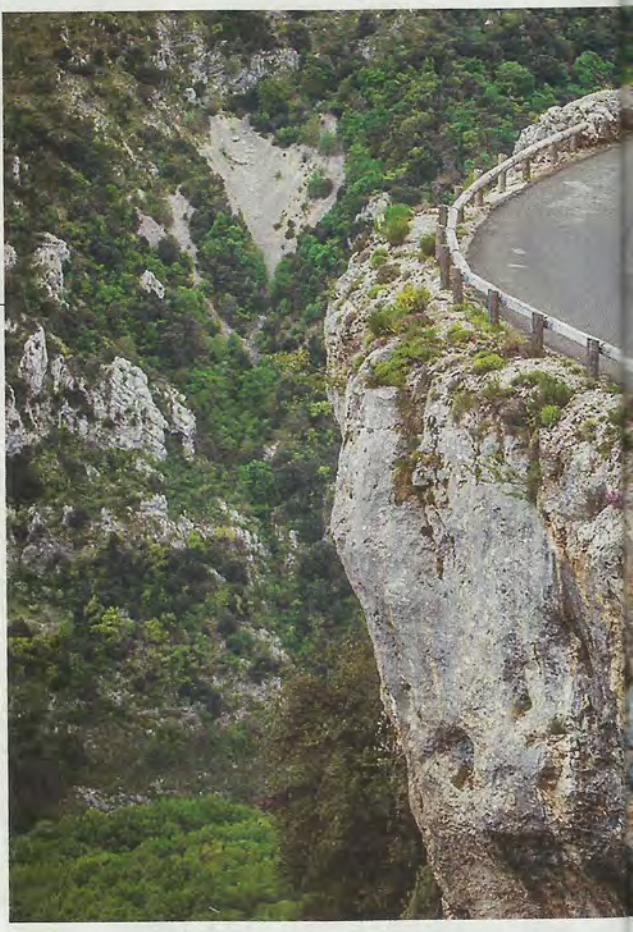

DUPĂ CE ANUL TRECUT ALEX FILIP a adus, în premieră, trofeul Tour European Rally (TER) la două roți motrice (2WD) în România, pilotul român a început cu dreptul sezonul TER 2019, câștigând Rally Antibes Côte d'Azur la categoria sa. Și este mai hotărât ca niciodată să-și apere titlul.

Copilot, din 1999. Pilot participant, din 2003. Vice-campion național, în 2009. Campion național la categoria 2WD, din 2012. Campion european 2WD, la TER 2018... Pasionat de road-cycling, triatlon, alergare și schi. Alex Filip este un sportiv complet, care, în motorsport, a plecat de jos și, cu muncă, determinare și talent, a ajuns să facă legea la două roți motrice în Europa, în Tour European Rally, competiție care include câteva dintre cele mai prestigioase raliuri de pe bătrânul continent, precum Rallye Antibes Cote d'Azur (Franța), Rallye de Ferrol (Spania), ConXion Omloop van Vlaanderen (Belgia), Transilvania Rally (România) și Rallye International du Valais (Elveția).

La volanul unui Renault Clio R3T, pregătit de echipa italiană Gima Autosport, Alex Filip și copilotul său Bogdan Iancu au început sezonul 2019 cu o victorie la categoria 2WD în Rally Antibes Côte d'Azur (17 – 19 mai), prima etapă din calendarul TER 2019 și etapă în Campionatul Național de Raliuri al

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

FOTO: ARHIVĂ PERSONALĂ

Franței. „Mi-am dorit de foarte multă vreme să particip la o etapă de raliu din Franța. Sunt spectaculoase și extrem de disputate, iar majoritatea partenerilor noștri sunt companii franceze. Rally Antibes Côte d'Azur este unul dintre cele mai spectaculoase raliuri pe asfalt din Campionatul Franței și știam că va fi o etapă dificilă pentru noi, cu drumuri total atipice față de cele pe care am mai concurat, cu un asfalt diferit, mult mai aderent și consumator de pneuri", a declarat, pentru *Newsweek România*, Alex Filip, înaintea startului.

Apoi, cu un timp bun la shakedown, ultimul test oficial înaintea startului în etapă, Alex Filip și Bogdan Iancu au luat startul într-o notă optimistă.

În prima zi a raliului au fost programate șapte probe speciale, cu o lungime de aproximativ 110 kilometri.

„Condițiile meteo de pe munte au făcut și mai provocatoare aventura noastră. La asta s-a adăugat și o problemă tehnică. Cu vreo 4 – 5 kilometri înainte de finalul celei de-a cincea speciale (PS5), am simțit că nu mă mai pot baza pe frâne. Etrierul dreapta față s-a fisurat și am rămas fără lichid. Nu s-a pus nicio secundă problema să abandonăm, așa că am continuat raliul. Pe PS6, cu o lungime de 23 de kilometri, am mers doar cu frâna de mână pe o ploaie torențială, iar la final am mai avut încă 50 de kilometri de parcurs pe sectorul de legătură. Chiar dacă am pierdut timp, totul s-a terminat cu bine și echipa tehnică a reușit să rezolve problema în parcul de service", a explicat Alex Filip.

În cea de-a doua zi a celei de-a 54 ediții a Rally Antibes Côte d'Azur, a plouat torențial pe cele șase probe speciale din program.

După peste 211 kilometri parcurși, Alex Filip și Bogdan Iancu au terminat pe prima poziție în TER 2WD și pe locul trei la categoria R3 - mașini cu motor turbo de 1.600 cmc și mașini cu motor aspirat de 2.000 cmc.

„Anvelopele Michelin P01 mi-au oferit aderența necesară pentru a putea termina acest raliu. A plouat torențial și pe fiecare probă au apărut șuvoaie, pietre căzute de pe versanți sau aduse de apă, aderența și pericolele fiind greu de anticipat. În plus, pe unele porțiuni am avut ceață, iar vizibilitatea a fost zero în multe locuri. Am ajuns, însă, pe două probe celebre din Raliul Monte Carlo, La Bolene-Col de Turini și Col de L'Able - Col de Braus St. Laurent, probe în care s-au impus de-a lungul timpului piloți precum Sebastien Loeb, Philippe Bugalski, Simon Jean-Jospeh sau Bryan Bouffier. Mă bucur că am reușit să termin pe prima treaptă a podiumului la volanul Renault-ului Clio R3T și că ne întoarcem acasă cu maximum de puncte în lupta pentru un nou titlu în TER 2WD. Victoria am dedicat-o amintirii soției mele. Ne-am cunoscut la un raliu, iar în cei peste 14 ani petrecuți împreună m-a susținut necondiționat", a mai adăugat Alex Filip. În continuare, anul acesta, în TER 2019, echipajul Alex Filip / Bogdan Iancu are programate Transilvania Rally (26-29 septembrie) și Rally du Valais (17-19 octombrie). Însă Alex Filip a spus că încearcă să găsească resursele necesare pentru a participa și la etapa din Belgia (6-7 septembrie). „Dacă anul acesta voi fi admis, voi fi prezent și la etapa Campionatului Național de Super Rally de la București (25-26 octombrie)", a concluzionat pilotul.

UTIL

Cât AdBlue consumă Opel Grandland X 1.5 Turbo D?

MOTOARELE DIESEL DE ultimă generație, care respectă cele mai stricte norme de poluare, Euro 6d-TEMP, și, în multe cazuri, sunt mai „curate" decât propulsoarele de benzină echivalente, consumă și AdBlue pe lângă motorină. Cât, însă, nu prea se știe. Nu scrie în manualul de utilizare al mașinii. Și nici în testele de două, trei zile, nu se poate afla. Însă în cele câteva luni petrecute în redacția *Newsweek România*, Opel Grandland X 1.5 Turbo D Ultimate AT8, colegul nostru motorizat cu patru roți, a parcurs 8.500 de kilometri și, pe la 7.700 de kilometri, s-a aprins martorul din bord care anunță că „soluția magică" e pe terminate. Iar computerul a anunțat că, dacă nu punem AdBlue, în 700 de kilometri nu mai pornește motorul. Așa că răspunsul la întrebare a venit în mod natural, direct din bidon.

Motorul diesel de ultimă generație de 1.5 litri și 130 de cai putere de pe Grandland X îndeplinește cele mai stricte cerințe referitoare la emisii datorită unui sistem de post-tratare complet integrat. Acesta constă într-un catalizator de oxidare pasiv/sistem de absorbție a oxizilor de azot (NOx), un injector AdBlue, un catalizator SCR și un filtru de particule diesel (DPF), și este grupat ca o unitate individuală compactă, cât mai aproape posibil de motor. Sistemul de absorbție a oxizilor de azot funcționează ca un catalizator pentru pornirea la rece, reducând emisiile de NOx la temperaturi sub punctul de activare al sistemului SCR.

Opel Grandland X 1.5 Turbo D are un rezervor de AdBlue cu o capacitate de 17 litri. Iar, pentru cine nu știe, AdBlue-ul este o soluție compusă din 32,5% uree de înaltă puritate, produsă sintetic din amoniac și dioxid de carbon, și 67,5% apă deionizată. Produsul este biodegradabil, solubil în apă și incolor, dar are un miros ce aduce puțin cu cel simțit într-un grajd. Și, răspunsul la întrebarea „Cât AdBlue consumă Opel Grandland X 1.5 Turbo D"? Martorul de AdBlue s-a aprins după 7.700 de kilometri parcurși. Mesajul a fost că mai putem merge 700 de kilometri. Însă am reușit să ajungem la 8.500 de kilometri, computerul indicând încă 200. Cum în rezervorul cu căpăcel albastru au intrat circa 16,9 litri de Adblue, a rezultat un consum de aproximativ 200 ml/100 km. Prețul unui bidon de 10 litri de AdBlue este de circa 60 de lei. **(R.S.)**

TRAVEL MIX
HD
Hai în vacanță!
www.travelmix.ro

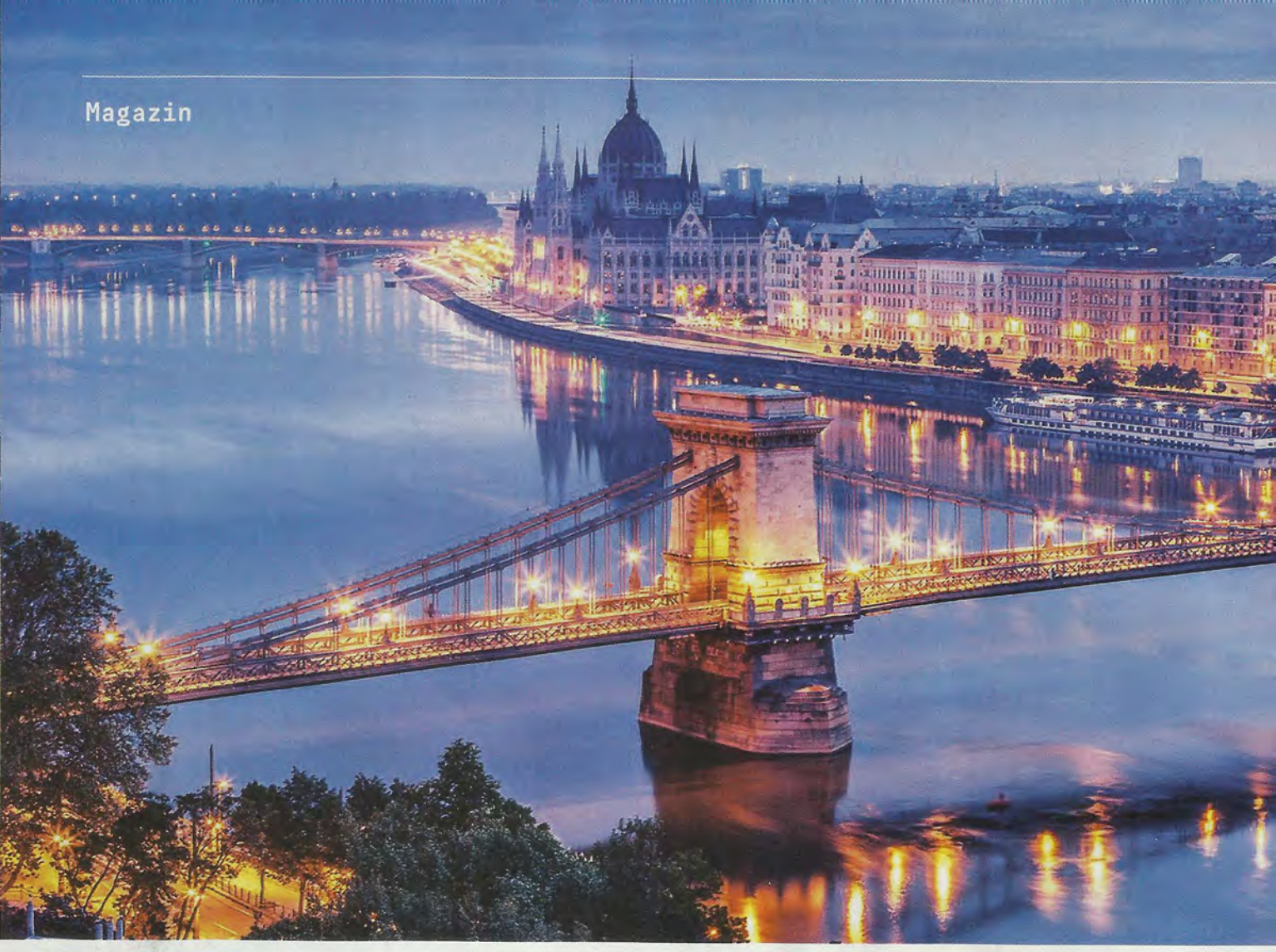

CĂLĂTORII

Un city-break de curse

CUM ROMÂNIA NU SE AFLĂ, din păcate, pe harta motorsportului mare, un city-break de curse la Budapesta, pe Hungaroring, e cea mai la îndemână soluție pentru pasionați. Cea de-a 12-a etapă a Campionatului Mondial de Formula 1 2019 este programată între 1 si 4 august.

Motoare turate la maximum, urlet de mii de cai putere, miros de pneuri încinse, depășiri roată la roată și opriri la boxe contra-cronometru. Spectacolul oferit de o cursă de Formula 1 este unic. Ecranele televizoarelor nu sunt suficient de încăpătoare pentru a-l cuprinde. Iar pasionații merită un weekend prelungit plin de adrenalină, mai ales că escapada poate include și o sesiune de shopping, și relaxare la Spa, la Budapesta, în unele dintre cele mai cunoscute centre din Europa.

Sigur, pasionații din vestul țării sunt avantajați, neavând de parcurs decât circa 300 de kilometri pentru a lua pulsul „Marelui Circ". Dar, pentru cine își doreș-

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

te o astfel de experiență unică, nici cei 800 de kilometri câți sunt din București până la destinație pe șosea, de exemplu, nu sunt foarte mulți. Iar trenul sau avionul sunt și ele alternative de transport demne de luat în calcul.

Dacă v-am trezit interesul și vă tentează să asistați pe viu la lupta pentru titlul din F1 2019 de la Hungaroring, chiar dacă, până acum, se duce în sânul echipei Mercedes, între campionul mondial en-titre Lewis Hamilton (cinci titluri în palmares) și coechipierul său Valtteri Bottas, iar Max Verstappen (Red Bull) și Sebastian Vettel (Ferrari, patru titluri în palmares) au deocamdată doar jumătate din punctele acumulate de primii doi, este recomandat să vă programați un wee-

kend prelungit. Este păcat sa ajungeți doar la cursa de Formula 1.

În afara antrenamentelor libere, calificarilor și cursei de F1, în același interval au loc și curse de Formula 2, GP3 și Porsche Supercup. În fiecare zi, programul începe de la ora 9.00 și se încheie în jurul orei 18.00. Tarifele la „peluză" pornesc de la 80 de euro doar pentru ziua de duminică și de la 90 de euro pentru tot weekend-ul de curse de la Hungaroring.

Dacă pasionații pot sta nedezlipiți de circuit, cei care îi însoțesc pot îmbina utilul cu plăcutul la Budapesta. Printre principalele atracții turistice se numără Clădirea Parlamentului, un imobil în stil neogotic cu interioare spectaculoase, Palatul Regal, Bastionul Pescarilor sau biserica Matyas. Programul poate continua cu o sesiune de cumpărături pe celebra stradă pietonală Vaci Utca și cu relaxare totală într-una dintre faimoasele băi termale.

Băile Szecheny, de exemplu, sunt printre cele mai mari și mai vechi din Europa, fiind utilizate în scop balneo-terapeutic încă din anul 1881. Apele termale ies din inima Pământului cu o temperatură de 74-75 grade Celsius, iar pe lista de tratamente figurează și împachetări cu nămol și ședințe de masaj. Ziua se poate încheia romantic, cu o cină la lumina lumânărilor pe Dunăre, la bordul unui restaurant plutitor. N

TEHNOLOGIE

Acorduri fine sub cerul liber

CREAREA UNUI SISTEM AUDIO pentru a asculta muzica preferată în spații deschise, sub cerul liber, poate fi mai complicată decât alegerea unor boxe de interior.

Dacă aveți curte, eventual cu piscină, un patio sau o terasă mai mare și vă place să vă relaxați și să vă distrați ascultând melodiile preferate la un nivel de calitate superior, smartphone-ul, tableta și boxele wireless portabile nu vă sunt de niciun folos. Sigur, ați putea scoate afară boxele din living. Dar nu este recomandat. În primul rând, incintele acustice pentru interior nu sunt construite să redea sunet de calitate în spații deschise. Iar în al doilea rând, umezeala, praful și inclusiv căldura și razele soarelui le dăunează.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU

razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Difuzoarele și carcasele boxelor de exterior sunt făcute să reziste la intemperii și alte elemente dăunătoare și sunt proiectate să redea muzica la un nivel de calitate superior sub un unghi mult mai larg. Mai mult, unele boxe de exterior dispun și de un design special, pentru a se „ascunde" în peisaj.

Q Acoustics QI65 Rock

Design de piatră și finisaj ce imită textura și culoarea granitului, boxele QI65LW Rock au 28 de centimetri înălțime, 33 de centimetri lățime și 24 de centimetri adâncime, carcasa realizată din plastic ranforsat cu fibră de sticlă este complet etanșă, putând fi amplasate direct pe pământ. Sunetul este redat pe două căi, de un tweeter de 2,5 centimetri și un woofer de 16,5 centimetri din polipropilenă. *Preț aproximativ: 1.400 lei/bucată.*

Audio Climate Garden CLG160

Boxele Monitor Audio Climate Garden CLG160 pot fi instalate pe sol sau agățate de perete sau de copaci și sunt certificate IP55. Adică rezistă la praf și la jeturi de apă din toate direcțiile. În interiorul carcasei din plastic se află un tweeter de 2,5 centimetri și un woofer de 15 centimetri diametru, precum și un transformator pentru conectarea la un amplificator profesional. *Preț aproximativ: 1.900 lei/bucată.*

KEF Ventura 5

Disponibile în alb sau negru, boxele de exterior KEF Ventura 5 se pot monta pe pereți, stâlpi sau copaci, vertical sau orizontal, rezistă la stropirea intensă cu apă și fucnționează la temperaturi extreme de la -40 de grade Celsius, la +70 de grade Celsius. Sunetul este redat de un tweeter de 2,5 centimetri și un woofer de 13 centimetri diametru. *Preț aproximativ: 1.800 lei/pereche.*

Sângele tău de rocker poate salva vieţi!
Alătură-te campaniei, descarcă aplicaţia Donorium şi donează.
Detalii pe rockfm.ro/romaniaaresangederocker

Download on the App Store | GET IT ON Google Play

Probabil cel mai frumos discurs la primirea în Academie

5 IUNIE 1937: LUCIAN BLAGA ROSTEȘTE, ÎN PREZENȚA REGELUI CAROL AL II-lea, discursul de recepție la Academia Română intitulat „Elogiul satului românesc". De obicei, aceste discursuri sunt un elogiu adus academicianului care l-a precedat pe noul intrat în Academie.

Dar Blaga era într-o situație specială: el a fost primit în Academie pe un loc creat special pentru el. În consecință, filosoful a citit un elogiu satului românesc pe care, în unele pasaje, l-a pus în contrast cu satul și fermierul american.

„Satul-idee este satul care se socotește pe sine însuși centrul lumii și care trăiește în orizonturi cosmice, prelungindu-se în mit. Ca tip antipodic al acestui «sat-idee» cred că s-ar putea cita așezările mărunte cu înfățișare ca de sate din America de Nord (...) Fermierul american (...) veșnic abătut de nostalgia orașului; cu gîndul la bogăție, cu frica de mizerie, cu Dumnezeul său localizat într-o singură celulă a creierului, el nu se integrează deschis în cosmos", a susținut Lucian Blaga.

Dincolo de acest avânt anti-american și de alte accente naționaliste („țiganii" sunt considerați „genii muzicale", dar sunt „împărțiți la periferiile vieții"), mesajul lui Blaga este considerat de cei care au studiat istoria Academiei ca fiind, probabil, cel mai frumos discurs de primire în această instituție.

„A trăi la oraș înseamnă a trăi în cadru fragmentar și în limitele impuse la fiecare pas de rînduielile civilizației. A trăi la sat înseamnă a trăi în zarișteș cosmică și în conștiința unui destin emanat din veșnicie", le-a spus academicienilor filosoful român.

31 MAI - 6 IUNIE

Nazistul Eichmann este spânzurat

31 mai 1962: Unul dintre arhitecții Holocaustului, Adolf Eichmann, este spânzurat în Israel. A fost capturat în Argentina, cu doi ani înainte, după ce Mossad a primit un pont de la un procuror din Germania de Vest. Eichmann a făcut apel, susținând că a urmat ordine, că „judecătorii nu înțeleg vremurile în care am trăit". Apelul a fost respins, iar Eichmann a fost spânzurat și incinerat, cenușa lui fiind aruncată în mare.

Femeile primesc dreptul să voteze, după 70 de ani de luptă

4 iunie 1919: Congresul american aprobă cel de-al 19-lea amendament al Constituției SUA, care garantează dreptul la vot al femeilor. După Convenția de la Seneca Falls, din 1848, dreptul la vot pentru femei a fost principala revendicare a sufragetelor. Cel de-al 19-lea amendament, cunoscut drept „amendamentul Anthony", după numele feministei Susan B. Anthony, a fost adoptat în 1919. Carrie Chapman Cat, Lucy Burns și Alice Paul sunt câteva dintre cele mai cunoscute sufragete.

Sunt inventate cărucioarele de supermarket

4 iunie 1937: „Este nou. Este senzațional. Ați scăpat de coșuri", suna reclama afișată de lanțul de magazine Humpty Dumpty, din Oklahoma, care îi invita invita pe clienți să folosească noile cărucioare de supermarket. Patronului Sylvan N. Goldman i-a venit ideea după ce a văzut că oamenii cumpără doar produsele pe care le pot cără în coșurile de mână. În trei ani, cărucioarele erau deja populare.

Magic FM

always great music

magicfm.ro

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:

- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

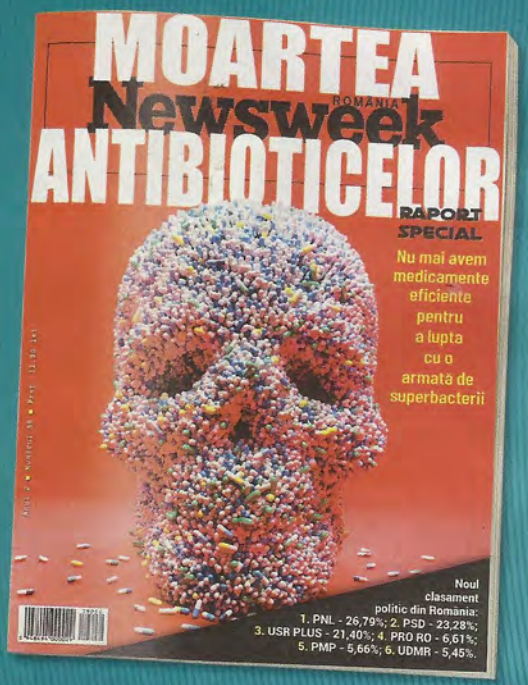

Talon de abonament

Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume .....
Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....
Localitate ..... Județ / Sector .....
Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPARĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Tip abonament / Perioada	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

PARTENERI DE CALE LUNGĂ.

200.000 DE MAȘINI VÂNDUTE!

ŠKODA

200.000 de automobile ŠKODA au fost vândute din 1998 până astăzi, în România.
Înființată în 1895, ŠKODA Auto este una dintre companiile auto cu cea mai îndelungată istorie din lume. Prezentă la nivel global în peste 100 de piețe, ŠKODA le oferă clienților săi o gamă impresionantă de autoturisme: FABIA, SCALA, OCTAVIA, KAROQ, KODIAQ, KAMIQ și SUPERB. În 2018 ŠKODA a vândut clienților peste 1,25 milioane de automobile la nivel global, și 13.185 de unități în România.

www.skoda.ro **www.oferteskoda.ro**

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

AVENTURA

SCORPIONUL

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895 bpt serie nouă

COLECȚIA SFINX